

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**URED ZA SPRJEČAVANJE
PRANJA NOVCA**

FINANCIJSKO – OBAVJEŠTAJNA JEDINICA

**GODIŠNJE
IZVJEŠĆE O RADU UREDA
ZA 2011. GODINU**

Zagreb, lipanj 2012

SADRŽAJ

POJMOVNIK.....	4
UVOD.....	5
I. SUSTAV SPRJEČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA U RH.....	7
1.1. Tijela prevencije	8
1.2. Tijela nadzora	8
1.3. Ured za sprječavanje pranja novca	9
1.4. Tijela kaznenog progona	9
1.5. Pravosuđe.....	9
II. ULOGA UREDA KAO FINANCIJSKO-OBAVJEŠTAJNE JEDINICE	11
2.1. Model (tip) ustrojstva Ureda kao finansijsko-obavještajne jedinice	11
2.2. Broj finansijsko obavještajnih jedinica prema modelu ustrojstvene lokacije.....	11
2.3. Organizacijska shema Ureda.....	12
III. ZAKON O SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA	13
3.1. Preventivni karakter i opseg Zakona	14
3.2. Obveznici provedbe mjera.....	15
3.3. Obavješćivanje Ureda o transakcijama	16
IV. ZADAĆE I NADLEŽNOSTI UREDA	18
4.1. Uloga Ureda kao finansijsko – obavještajne jedinice	19
4.2. Analitičko-obavještajni rad Ureda.....	19
4.3. Zaštita informacija: međunarodni standardi o zaštiti i čuvanju podataka	19
4.4. Unutarnji integritet Ureda	20
4.5. Organizacija rada i postupanja Ureda	20
V. KLJUČNI POKAZATELJI O RADU UREDA U 2011. GODINI	22
5.1. Ključni pokazatelji o radu Ureda	23
5.2. Slučajevi dostavljeni od strane Ureda nadležnim tijelima.....	23
5.3. Analitičko-obavještajni rad Ureda: primjena specifičnih mjera	24
5.4. Antikorupcijski operativni predmeti Ureda: međuinstitucionalna suradnja Ureda u provedbi antikorupcijskih mjera u 2011. godini.....	25
5.5. Prevencija i administrativni nadzor obveznika od strane Ureda.....	26
5.6. Druge aktivnosti Ureda	27
5.7. Aktivnosti Ureda u provedbi antikorupcijskih mjera	29
5.8. Akcijski plan uz Strategiju suzbijanja korupcije	32
5.9. Aktivnosti Ureda u suzbijanju financiranja terorizma u 2011. godini	32
5.10. Aktivnosti Ureda u pripremi i procesu pregovora za pridruživanje EU: Poglavlje 4. Sloboda kretanja kapitala.....	33
VI. MEĐUINSTITUCIONALNA SURADNJA UREDA	35
6.1. Međuinstitucionalna operativna suradnja	36
6.2. Razmjena informacija između Ureda i MUP-a putem sigurnog sustava komunikacije	37
6.3. Međuinstitucionalna radna skupina za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma (MIRS).....	37
6.4. Akcijski plan za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma	38
6.5. Stalna koordinacijska skupina za praćenje provedbe međunarodnih mjera ograničavanja.....	39
6.6. Radna skupina za proliferaciju.....	39
6.7. AFCOS mreža	39

6.8. ILECUS.....	39
6.9. Nadzorna tijela i njihovo postupanje po Zakonu: dostavljanje podataka Uredu o obavljenim nadzorima.....	39
VII. MEĐUNARODNA SURADNJA UREDA.....	41
7.1. Međunarodna suradnja Ureda: međunarodna razmjena podataka u 2011. g.....	42
7.2. Regionalna suradnja.....	43
7.3. Egmont grupa.....	43
7.4. Bilateralna suradnja: potpisani sporazumi o suradnji.....	47
7.5. Odbor Vijeća Europe: MONEYVAL.....	47
7.6. Projekt tehničke pomoći MMF-a vezano za jačanje funkcije strategijskih analiza Ureda	48
VIII. OCJENA RADA UREDA OD STRANE MEĐUNARODNIH INSTITUCIJA	50
8.1. Vijeće Europe: Drugo Izvješće MONEYVAL-a o napretku mjera a sprječavanje pn/ft u RH.....	51
8.2. Vijeće Europe: Prvo Izvješće MONEYVAL-a o napretku mjera za sprječavanje pn/ft u RH.....	51
8.3. Treći krug evaluacije mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma u RH: ocjena MONEYVAL-a o radu Ureda.....	52
8.4. Međunarodni monetarni fond (MMF): procjena zakonskog, institucionalnog i nadzorničkog aspekta sprječavanja pn/ft u RH	52
IX. RAD UREDA NA PODRUČJU SUMNJIVIH I GOTOVINSKIH TRANSAKCIJA	53
9.1. Obveza i rokovi obavješćivanja Ureda o sumnjivim transakcijama i osobama	54
9.2. Obveza i rokovi obavješćivanja o gotovinskim transakcijama	55
9.3. Zaprimanje obavijesti o prijenosu gotovine preko državne granice	56
X. ANALITIČKO-OBAVJEŠTAJNI RAD UREDA	57
10.1. Analitičke obrade transakcija.....	58
10.2. Prosljeđeni analitički izvještaji nadležnim tijelima.....	59
XI. STRATEGIJSKA ANALITIKA	60
11.1. Strategijska analiza obavijesti o sumnjivim transakcijama.....	61
11.2. Strategijska analiza obavijesti o gotovinskim transakcijama	67
11.3. Strategijska analiza obavijesti o prijenosu gotovine preko državne granice.....	69
11.4. Pregled i vođenje jedinstvene statistike sustava suzbijanja pn/ft u 2011. godini.....	69
XII. PRIKAZ SLUČAJEVA SA SUMNJOM NA PRANJE NOVCA PREDANIH OD STRANE UREDA NADLEŽNIM TIJELIMA	72
12.1. Slučaj br. 1: Sumnjive transakcije iz inozemnih tvrtki u off shore preko hrvatske tvrtke.....	73
12.2. Slučaj br. 2: Sumnjive transakcije hrvatskih tvrtki u inozemstvo.....	74
12.3. Slučaj br. 3: Sumnjive transakcije preko nerezidentnog računa strane fizičke osobe	75
12.4. Slučaj br. 4: Sumnjive transakcije preko računa off shore tvrtki.....	76
12.5. Slučaj br. 5: Sumnjive transakcije gotovinskih isplata sa računa hrvatskih tvrtki	77
ZAKLJUČAK	78
PRILOZI (1 - 6)	

administrativni nadzor	nadzor zakonitosti rada obveznika koji se provodi na temelju zaprimljenih podataka
AFCOS	eng. Anti-Fraud Co-Ordinating Structures, strukture za koordinaciju sprječavanja prijevara
analitička obrada Ureda	postupak prikupljanja, procjene, analiziranja, povezivanja i tumačenja podataka i informacija s izradom konačnog analitičkog proizvoda
analitički slučaj Ureda	predmet Ureda u kojem se provodi analitička obrada
Dow Jones Watchlist	komercijalna baza podataka o osobama za koje postoje podaci o povezanosti s kriminalnim aktivnostima ili se nalaze na međunarodnim listama restriktivnih mjera
Dun & Bradstreet	komercijalna baza podataka o administrativnim i bonitetnim podacima stranih tvrtki
Egmont grupa	međunarodno udruženje financijsko obavještajnih jedinica
EK	Europska komisija
ESW	eng. Egmont Secure Web, zaštićeni web sustav za sigurnu elektroničku razmjenu podataka između financijsko obavještajnih jedinica
EU	Europska unija
EUROPOL	Europski policijski ured
FATF	Grupa za financijsku akciju protiv pranja novca
financijsko obavještajna jedinica	središnja nacionalna jedinica za zaprimanje, analizu i proslijedivanje obavijesti o sumnjivim transakcijama (u RH: Ured)
FIU	eng. financial intelligence unit, vidi financijsko obavještajna jedinica
FOJ	vidi financijsko obavještajna jedinica
ILECUs	eng. International Law Enforcement Co ordination Units, međunarodne jedinice za koordinaciju redarstvenih tijela
indikator pn/ft	podatak ili skup podataka (specifičnosti, okolnosti) koji samostalno ili kumulativno upućuju na sumnju u pn/ft i olakšavaju prepoznavanje sumnjivih transakcija i osoba
MIRS	Međuinstitucionalna radna skupina za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma
MONEYVAL	Odbor stručnjaka (Vijeće Europe) za procjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma
obveznik	fizičke i pravne osobe iz čl. 4. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma; obveznici primjene mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma
OGT	obavijest o gotovinskim transakcijama
OST	obavijest o sumnjivim transakcijama
OT	obavijest o transakcijama
PN/FT	pranje novca/financiranje terorizma
sumnjičiva transakcija	svaka transakcija za koju obveznik ili nadležno tijelo procijeni da u vezi s njom ili s osobom koja obavlja transakciju postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, odnosno da transakcija uključuje sredstva proizašla iz nezakonitih aktivnosti
Ured	Ured za sprječavanje pranja novca
VE	Vijeće Europe
World Check	komercijalna baza podataka o osobama za koje postoje podaci o povezanosti s kriminalnim aktivnostima ili se nalaze na međunarodnim listama restriktivnih mjera
Zakon	Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma

UVOD

UVOD

Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (NN 87/08, 25/12; dalje u tekstu: Zakon) propisuje da Ministarstvo financija podnosi Vladi RH izvješće o radu Ureda za sprječavanje pranja novca (dalje u tekstu: Ured) najmanje jednom godišnje.

Ured kao hrvatska finansijsko – obavještajna jedinica sastavlja cijelovito godišnje Izvješće o svom radu u kojem prikazuje ključne pokazatelje: broj obavijesti o sumnjivim i gotovinskim transakcijama zaprimljenih od banaka i drugih obveznika, broj inicijativa sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma zaprimljenih od državnih tijela i stranih finansijsko-obavještajnih jedinica, broj otvorenih predmeta sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma, statističke podatke o međuinstitucionalnoj i međunarodnoj suradnji, broj slučajeva sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma dostavljenih od strane Ureda nadležnim tijelima na daljnje postupanje i procesuiranje u cilju utvrđivanja nezakonitog karaktera sredstava analiziranih u sumnjivim transakcijama, kao i druge aktivnosti Ureda vezane za provedbu određenih projekata u cilju učinkovite provedbe Zakona.

Zakon i međunarodni standardi određuju da sustav sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma nije u nadležnosti samo jedne institucije nego je to sustav u kojem su zakonski definirane uloga Ureda kao finansijsko-obavještajne jedinice, odnosno uloge drugih sudionika iz sustava sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma i njihova međusobna interakcija i suradnja.

Dakle, Ured je finansijsko-obavještajna jedinica, odnosno Ured je središnji nacionalni centar za prikupljanje, analizu i dostavljanje nadležnim tijelima informacija koje se odnose na pranje novca i financiranje terorizma.

U ovome izvješću su navedeni ključni pokazatelji o radu Ureda kao finansijsko-obavještajne jedinice.

Temeljem članka 56. stavak 3. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, Ministarstvo financija podnosi Vladi RH Izvješće o radu Ureda za razdoblje od 01.01.2011. do 31.12.2011.godine¹

¹ Izvješće o radu Ureda za 2010. godinu Vlada RH prihvatile je dana 1. srpnja 2011. godine Zaključkom pod brojem klasa 022-03/11-02/18, urbroj 5030120-11-1

I. SUSTAV SPRJEČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA U RH

I. SUSTAV SPRJEČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA U RH

Zakon i međunarodni standardi određuju da sustav sprječavanja pranja novca i financiranje terorizma nije u nadležnosti samo jedne institucije nego je to sustav u kojem su zakonski definirane uloge svakog sudionika i njihova međusobna interakcija i suradnja.

Ured je samo jedna karika u lancu u sustavu suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma koja tek u interaktivnoj suradnji s drugim nadležnim tijelima (DORH, USKOK, MUP, SOA, HNB, HANFA i nadzornim službama Ministarstva financija) i stranim finansijsko-obavještajnim jedinicama može u potpunosti dati svoj puni doprinos u cilju sprječavanja korištenja finansijskog sustava RH za pranje novca i financiranje terorizma.

1.1. Tijela prevencije:

Obveznici: banke, štedne banke, kreditne unije, ovlašteni mjenjači, osiguravajuća društva, priredivači igara na sreću, brokeri, odvjetnici, javni bilježnici, porezni savjetnici i drugi.

Ključni element preventivnog sustava je obveza banaka i drugih Zakonom određenih obveznika obavješćivati Ured o:

- sumnjivim (gotovinskim i negotovinskim) transakcijama kada banke i drugi obveznici utvrde sumnju na pranje novca i financiranje terorizma bez obzira na visinu transakcije (**režim sumnjivih transakcija**) (čl. 42. Zakona),
- banke i drugi obveznici su o sumnjivoj transakciji dužni Ured obavijestiti prije izvršenja sumnjive transakcije i obvezni su navesti razloge za sumnju na pranje novca i financiranja terorizma.

1.2. Tijela nadzora:

Nadzorna tijela: obavljaju nadzor nad obveznicima u pogledu primjene mjera za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma temeljem Zakona:

- a) Hrvatska narodna banka,
- b) Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga,
- c) Finansijski inspektorat Republike Hrvatske,
- d) Porezna uprava,
- e) Carinska uprava.

Hrvatska narodna banka: nadzire provedbu Zakona kod banaka i drugih kreditnih institucija.

Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga: nadzire provedbu Zakona kod sudionika tržišta kapitala, fondova i osiguranja.

Finansijski inspektorat: nadzire provedbu Zakona, kao primarni nadzornik, u sektoru tzv. nebankovnih finansijskih institucija (mjenjača, pružatelja usluga transfera novca i dr.), te u sektoru profesionalnih djelatnosti (odvjetnici, javni bilježnici, računovođe, revizori, porezni savjetnici).

Porezna uprava: nadzire provedbu Zakona kod priredivača igara na sreću. Porezna uprava također provjerava poštaju li domaće pravne i fizičke osobe propisano ograničenje naplate u gotovini u iznosu preko 105.000,00 kn., odnosno u poslovima s nerezidentima u vrijednosti preko 15.000,00 EUR-a.

Carinska uprava: nadzire prijenos gotovine preko državne granice.

1.3. Ured za sprječavanje pranja novca:

Ured: kao središnje nacionalno tijelo za prikupljanje, analizu i dostavljanje nadležnim tijelima slučajeva sa sumnjom na pn/ft je dio preventivnog sustava, odnosno posredničko tijelo, s jedne strane, između finansijskog i nefinansijskog sektora (banaka i dr.), koji Uredu prijavljuju sumnjive transakcije i tijela progona (policije i odvjetništva), te sudova, s druge strane.

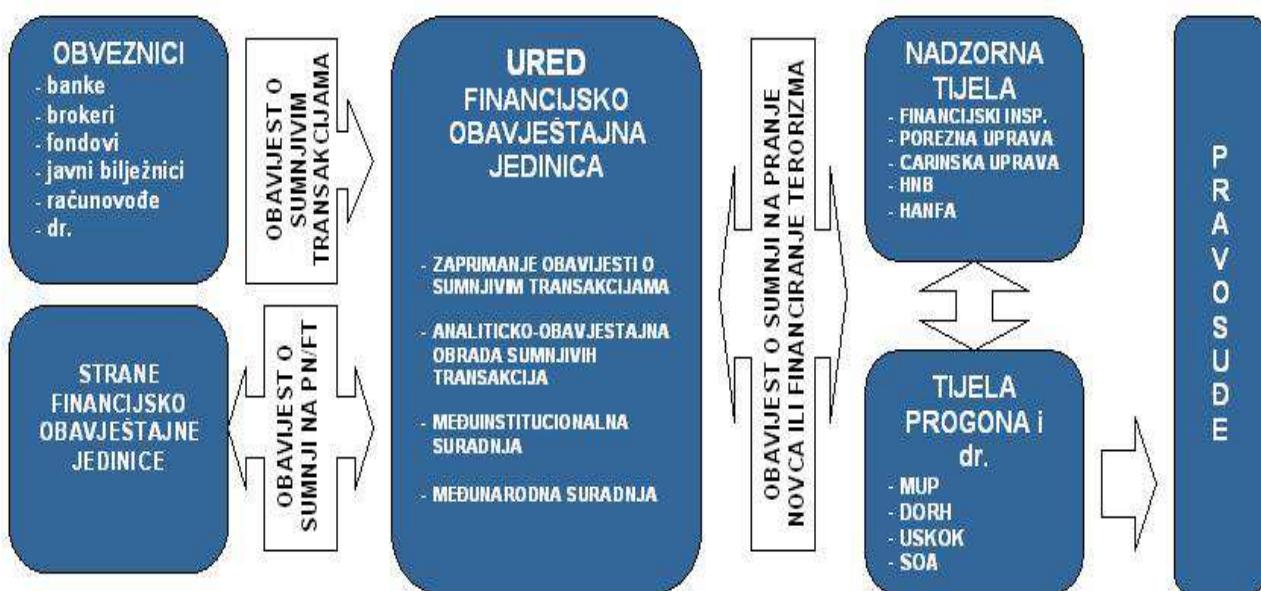
1.4. Tijela kaznenog progona:

Policija: provodi policijske izvide i finansijske istrage kaznenog djela pranja novca postupajući po predmetima iniciranim od strane Ureda, od strane drugih tijela nadzora, i pokrenutih na vlastitu inicijativu.

Državno odvjetništvo: usmjerava rad policije u obradama pranja novca po predmetima Ureda, te po predmetima drugih tijela iz sustava sprječavanja pn/ft, te koordinira rad drugih nadzornih tijela.

1.5. Pravosuđe:

Sudovi: pred sudom se provodi kazneni postupak za kazneno djelo pranja novca i oduzimanje imovinske koristi, koji su inicirani od strane svih nadležnih tijela iz sustava sprječavanja pn/ft.

Sukladno navedenom Ured, prije svega, predstavlja dio sustava prevencije, kojem je primarna zadaća spriječiti korištenje finansijskog sustava za pranje novca i financiranje terorizma. Dakle, Ured nije istražno tijelo nadležno za provođenje finansijskih izvida i istraga, niti nadzorno inspekcijsko tijelo koje obavlja izravan nadzor kod obveznika provedbe Zakona jer sukladno Zakonu i međunarodnim standardima za provođenje tih radnji nadležna su druga tijela odnosno tijela progona i tijela nadzora iz sustava sprječavanja pn/ft.

II. ULOGA UREDA KAO FINANCIJSKO-OBAVJEŠTAJNE JEDINICE

II. ULOGA UREDA KAO FINANCIJSKO-OBAVJEŠTAJNE JEDINICE

Ured je hrvatska financijsko-obavještajna jedinica, odnosno Ured je središnji nacionalni centar za prikupljanje, analizu i dostavljanje nadležnim tijelima informacija koje se odnose na pranje novca i financiranje terorizma.

Ured obavlja zadaće određene Zakonom i djeluje sukladno međunarodnim standardima u cilju sprječavanja korištenja financijskog sustava Republike Hrvatske za pranje novca i financiranje terorizma.

Ured je dio sustava prevencije kojem je primarna zadaća da zajedno s drugim tijelima prevencije (bankama i drugim obveznicima), nadzornim službama Ministarstva financija (Financijski inspektorat, Porezna uprava i Carinska uprava), te Hrvatskom narodnom bankom i Hrvatskom agencijom za nadzor financijskih usluga sprijeći korištenje financijskog sustava za pranje novca i financiranja terorizma.

Ured je sukladno Zakonu i međunarodnim standardima neovisna središnja nacionalna jedinica koja obavlja sljedeće aktivnosti:

- zaprima od banaka i drugih obveznika podatke o transakcijama koje su povezane s pranjem novca i financiranjem terorizma,
- pohranjuje podatke o transakcijama u baze Ureda,
- analitičko obavještajno obraduje, analizira i procjenjuje dostavljene podatke i informacije o sumnjivim transakcijama,
- obavještava nadležna tijela o slučajevima sumnje na pranje novca ili financiranja terorizma, radi poduzimanja radnji i mjera iz njihove nadležnosti, te radiiniciranja od strane nadležnih tijela postupaka za kazneno djelo pranja novca ili financiranja terorizma, a u cilju utvrđivanja pravog izvora novca ili imovine za koje postoji sumnja da su nezakonito pribavljeni u zemlji ili inozemstvu.

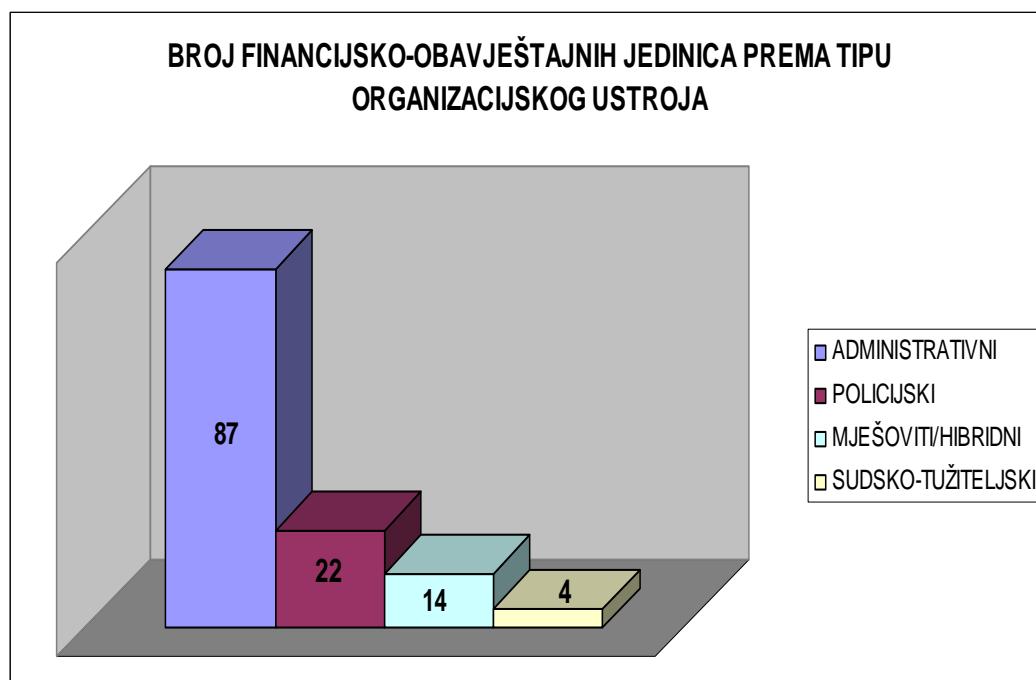
2.1. Model (tip) ustrojstva Ureda kao financijsko-obavještajne jedinice

Ured, kao hrvatska financijsko-obavještajna jedinica (Financial Intelligence Unit – FIU) administrativnog tipa, je ustrojstvena jedinica u sastavu Ministarstva financija koja obavlja zadaće u cilju sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, te druge zadaće određene Zakonom.

2.2. Broj financijsko obavještajnih jedinica prema modelu (tipu) ustrojstvene lokacije

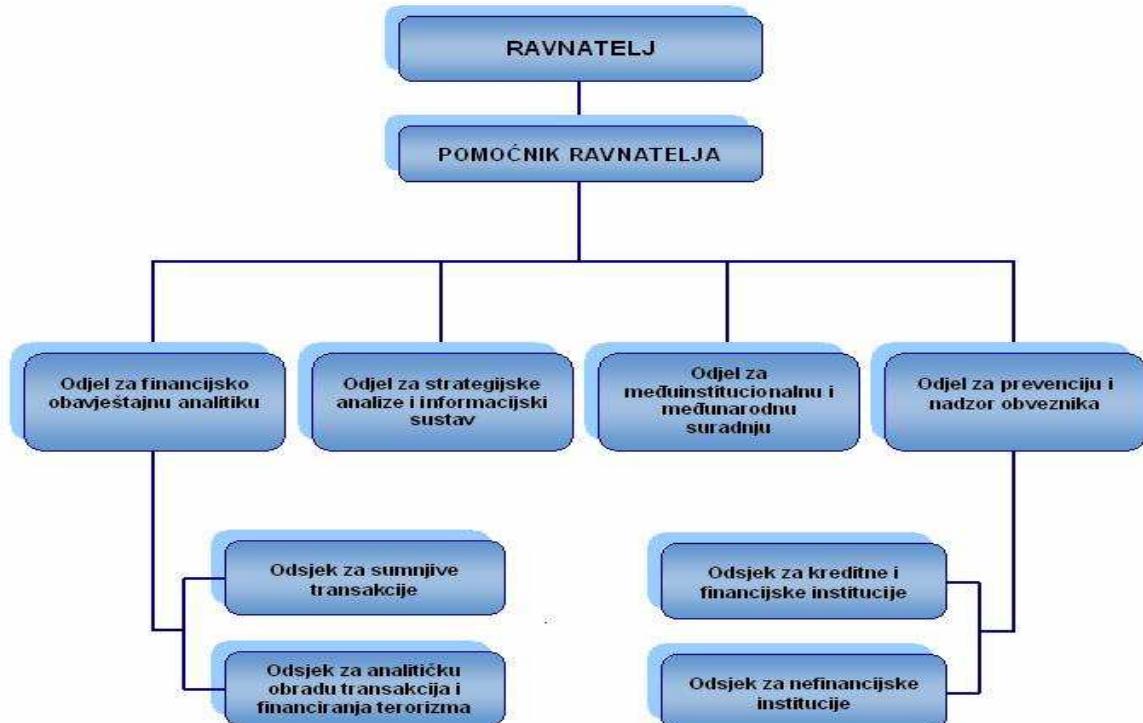
Republika Hrvatska je prihvatile administrativni tip (model) osnivanja Ureda u sastavu Ministarstva financija. Uredi za sprječavanje pranja novca administrativnog tipa kao financijsko-obavještajne jedinice su uvijek dio strukture nekog ministarstva ili uprave koja ne pripada policijskim ili sudskim tijelima. Naime, po statistici EGMONT GROUP-e (svjetsko udruženje 127 financijsko-obavještajnih jedinica), od 127 država u svijetu, članica EGMONT GROUP-e, u **82 države uredi za sprječavanje pranja novca kao financijsko obavještajne jedinice su administrativnog tipa i ustrojeni su izvan policijskih i sudskih struktura**. Najčešća lokacija financijsko-obavještajnih jedinica administrativnog tipa, kao što je i hrvatski Ured, je u sastavu ministarstva financija i središnjih nacionalnih banaka ili su financijsko-obavještajne jedinice ustrojene kao posebne agencije, nezavisne od bilo kojeg ministarstva (vidjeti Grafikon 1.)

Grafikon 1.

Međunarodni monetarni fond je potvrdio da RH ima dobar model ustroja Ureda u sastavu Ministarstva financija, te je ocijenio da je i dalje potrebno očuvati autonomiju i administrativnu prirodu Ureda u sastavu Ministarstva financija.

2.3. Organizacijska shema Ureda

III. ZAKON O SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

III. ZAKON O SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

01.01.2009. godine stupio je na snagu novi Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (NN 87/08) koji je u potpunosti usklađen s relevantnim europskim dokumentima:

- Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2005/60/EZ o sprječavanju korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma (tzv.Treća direktiva protiv pranja novca),
- Uredba 1889/2005 Europskog parlamenta i Vijeća o kontroli ulaska i izlaska gotovine iz Zajednice,
- Uredba 1781/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o podacima o uplatitelju koji prate transfer novčanih sredstava,
- Uredba 642/2000 Vijeća o suradnji i razmjeni podataka između finansijsko obavještajnih jedinica država članica.

Komentar Europske komisije na novi Zakon

"Novi Zakon je u pogledu svoje kvalitete, točnosti i sveobuhvatnosti očito rezultat značajnih napora hrvatskih vlasti, koje Komisija pozdravlja. Da ovaj Zakon uzima u obzir i dodatne standarde i relevantnu dobru praksu i da uvodi više značajnih inovacija. To sve predstavlja presudno unapređenje hrvatskog sustava za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma u odnosu na zakonodavstvo EU. Treba se usredotočiti na osiguranje prikladne provedbe ovog novog, sofisticiranog Zakona" (**komentar Europske komisije od 20. lipnja 2008.)** (**vidjeti Prilog br.6.**)

3.1. Preventivni karakter i opseg Zakona

Ovaj Zakon ima preventivni karakter, jer se njime propisuju mjere i radnje u bankarskom, novčarskom i drugom poslovanju koje se poduzimaju radi sprječavanja korištenja finansijskog (posebice bankarskog i nebankarskog sektora), odnosno nefinansijskog sektora u svrhu pranja novca stečenog nezakonitim aktivnostima.

Zakonom su određeni obveznici (pravne osobe i odgovorne osobe u njima te fizičke osobe) koji su obvezni poduzimati mjere i radnje radi otkrivanja i sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, a to su banke, FINA, mjenjačnice, odvjetnici, računovođe, porezni savjetnici, burze, brokeri, casina i dr.

Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma regulira rad cjelovitog preventivnog sustava i propisuje:

1. mjere i radnje u bankarskom i nebankarskom finansijskom poslovanju te u novčarskom i drugom poslovanju koje se poduzimaju radi sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma:
  - a. dubinska analiza stranke
  - b. obavješćivanje Ureda o transakcijama i osobama
2. obveznici provedbe mjera i radnji koji su dužni postupati prema Zakonu:
  - a. finansijske institucije
  - b. nefinansijske institucije i profesionalne djelatnosti
  - c. državna tijela
3. nadzor nad obveznicima u provedbi mjera i radnji u bankarskom i nebankarskom finansijskom poslovanju te u novčarskom i drugom poslovanju koje se poduzimaju radi sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma,

4. zadaće i nadležnosti Ureda za sprječavanje pranja novca kao finansijsko-obavještajne jedinice,
5. međunarodna suradnja Ureda,
6. nadležnosti i postupci drugih državnih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima u otkrivanju pranja novca i financiranja terorizma,
7. druga pitanja značajna za razvoj preventivnog sustava u sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma.

Ministarstvo financija donijelo je sljedeće pravilnike o provedbi Zakona:

- Pravilnik o obavješćivanju Ureda za sprječavanje pranja novca o sumnjivim transakcijama i osobama
- Pravilnik o obavješćivanju Ureda za sprječavanje pranja novca o gotovinskoj transakciji u vrijednosti od 200.000,00 kuna i većoj te o uvjetima pod kojima obveznici za određene stranke nisu dužni obavješćivati Ured o gotovinskoj transakciji
- Pravilnik o kontroli unošenja i iznošenja gotovine u domaćoj ili stranoj valuti preko državne granice
- Pravilnik o određivanju uvjeta pod kojima obveznici svrstavaju stranke u stranke koje predstavljaju neznatan rizik za pranje novca ili financiranje terorizma
- Pravilnik o uvjetima pod kojima obveznici Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma mogu mijere dubinske analize stranke prepustiti trećim osobama
- Pravilnik o načinu i rokovima dostavljanja podataka Uredu za sprječavanje pranja novca o kaznenom djelu pranja novca i financiranja terorizma
- Pravilnik o načinu i rokovima dostavljanja podataka Uredu za sprječavanje pranja novca o prekršajnim postupcima
- Pravilnik o načinu i rokovima obavješćivanja Ureda za sprječavanje pranja novca o sumnjivim transakcijama i osobama te vođenju evidencija od strane odvjetnika, odvjetničkih društava, javnih bilježnika, revizorskih društava i samostalnih revizora te pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju računovodstvene poslove i poslove poreznog savjetovanja
- Pravilnik o sadržaju i vrsti podataka o uplatitelju koji prate elektronički prijenos novčanih sredstava, o obvezama pružatelja usluga plaćanja i o iznimkama od obveze prikupljanja podataka pri prijenosu novčanih sredstava

3.2. Obveznici provedbe mjera

Obveznici provedbe mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma jesu:

1. banke, podružnice banaka država članica, podružnice banaka trećih država i banke država ovlaštene neposredno obavljati poslove u Republici Hrvatskoj,
2. štedne banke,
3. stambene štedionice,
4. kreditne unije,
5. društva koja obavljaju određene usluge platnog prometa, uključujući i prijenos novca,
6. Hrvatska pošta,
7. društva za upravljanje investicijskim fondovima, poslovne jedinice društava za upravljanje trećih država, društva za upravljanje država članica koje u Republici Hrvatskoj imaju poslovnu jedinicu, odnosno koja su ovlaštene za neposredno obavljanje poslova upravljanja fondovima na području Republike Hrvatske i treće osobe kojima je dopušteno, u skladu sa

- zakonom koji uređuje rad fondova, povjeriti obavljanje pojedinih poslova od strane društava za upravljanje,
8. mirovinska društva,
  9. društva ovlaštena za poslove s financijskim instrumentima i podružnice inozemnih društava za poslove s financijskim instrumentima u Republici Hrvatskoj,
  10. društva za osiguranje koja imaju odobrenje za obavljanje poslova životnih osiguranja, podružnice društava za osiguranje iz trećih država koje imaju odobrenje za obavljanje poslova životnih osiguranja i društva za osiguranje iz država članica koja u Republici Hrvatskoj obavljaju poslove životnih osiguranja neposredno ili preko podružnice,
  11. društva za izdavanje elektroničkog novca, podružnice društava za izdavanje elektroničkog novca iz država članica, podružnice društava za izdavanje elektroničkog novca iz trećih država i društva za izdavanje elektroničkog novca iz država članica koja su ovlaštena neposredno obavljati usluge izdavanja elektroničkog novca u Republici Hrvatskoj,
  12. ovlašteni mjenjači,
  13. priređivači igara na sreću za: a) lutrijske igre, b) igre u kasinima, c) kladioničke igre, d) igre na sreću na automatima, e) igre na sreću na internetu i drugim telekomunikacijskim sredstvima, odnosno elektroničkim komunikacijama,
  14. zalagaonice,
  15. pravne i fizičke osobe koje obavljaju poslove u vezi s djelatnošću: a) davanja kredita odnosno zajmova koji uključuju također: potrošačke kredite, hipotekarne kredite, factoring i financiranje komercijalnih poslova, uključujući forfaiting, b) leasinga, c) izdavanja i upravljanja instrumentima plaćanja (npr. kreditnih kartica i putničkih čekova), d) izdavanja garancija i jamstava, e) upravljanja ulaganjima za treće osobe i savjetovanja u vezi s tim, f) iznajmljivanja sefova, g) posredovanja u sklapanju kreditnih poslova, h) zastupanja u osiguranju pri sklapanju ugovora o životnom osiguranju, i) posredovanja u osiguranju pri sklapanju ugovora o životnom osiguranju, j) poduzetničkih ili fiducijskih usluga, k) prometa plemenitih metala i dragog kamenja te proizvodima od njih, l) trgovine umjetničkim predmetima i antikvitetima, m) organiziranja ili provođenja dražbi, n) posredovanja u prometu nekretninama,
  16. pravne i fizičke osobe koje obavljaju poslove u okviru sljedećih profesionalnih djelatnosti: a) odvjetnik, odvjetničko društvo i javni bilježnik, b) revizorsko društvo i samostalni revizor, c) fizičke i pravne osobe koje obavljaju računovodstvene usluge i usluge poreznog savjetovanja,
  17. podružnice stranih kreditnih i financijskih institucija i drugih obveznika koje su osnovane u Republici Hrvatskoj.

3.3. Obavješćivanje Ureda o transakcijama

U odnosu na rad Ureda, temeljne odredbe preventivnog sustava su obveza banaka i drugih Zakonom određenih obveznika obavješćivati Ured o transakcijama:

Obveza i rokovi obavješćivanja o gotovinskim transakcijama (članak 40. Zakona):

O svakoj transakciji koja se provodi u gotovini u vrijednosti od 200.000,00 kuna i većoj obveznik mora obavijestiti Ured odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana obavljanja transakcije.

Obveza i rokovi obavješćivanja o sumnjivim transakcijama i osobama (članak 42. Zakona):

Obveznik je dužan suzdržati se od provođenja transakcije za koju zna ili sumnja da je povezana s pranjem novca ili s financiranjem terorizma. O takvoj transakciji obveznik je dužan bez odgode, prije izvršenja transakcije, obavijestiti Ured i u obavijesti navesti razloge za sumnju na pranje novca odnosno financiranje terorizma te također navesti rok u kojem se transakcija treba izvršiti.

Sumnjivom transakcijom smatra se svaka pokušana ili izvršena gotovinska i negotovinska transakcija, bez obzira na njezinu vrijednost i način obavljanja, ako obveznik zna ili ima razloge za sumnju:

1. da transakcija uključuje sredstva proizašla iz nezakonitih aktivnosti ili povezana s financiranjem terorizma s obzirom na vlasništvo, prirodu, izvor, lokaciju ili kontrolu takvih sredstava,
2. da transakcija po svojim značajkama povezanima sa statusom stranke ili drugim značajkama stranke ili sredstava ili drugim osobitostima očito odstupa od uobičajenih transakcija iste stranke, te da odgovara potrebnom broju i vrsti indikatora koji upućuju na to da postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma,
3. da je transakcija usmjerena na izbjegavanje propisa koji reguliraju mjere sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma,
4. uvijek kada obveznik procjeni da u vezi s transakcijom ili strankom postoje razlozi za sumnju na pranje novca i financiranje terorizma.

Obavijesti o prijenosu gotovine preko državne granice (članak 74. Zakona)

Tijela Carinske uprave Republike Hrvatske obvezna su o svakoj prijavi unošenja ili iznošenja gotovine u domaćoj ili stranoj valuti preko državne granice u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 10.000,00 EUR ili više obavijestiti Ured odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijenosa gotovine preko državne granice.

Tijela Carinske uprave Republike Hrvatske obvezna su o svakom unošenju ili iznošenju gotovine preko državne granice koje nije bilo prijavljeno carinskom tijelu obavijestiti Ured odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijenosa gotovine preko državne granice.

Tijela Carinske uprave Republike Hrvatske obvezna su obavijestiti Ured najkasnije u roku od tri dana od dana prijenosa gotovine preko državne granice i u slučaju unošenja ili iznošenja, odnosno pokušaja unošenja ili iznošenja gotovine u domaćoj ili stranoj valuti preko državne granice u iznosu manjem od kunske protuvrijednosti iznosa od 10.000,00 EUR ako su vezi s osobom koja gotovinu prenosi, načinom prijenosa ili drugim okolnostima prijenosa postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranja terorizma.

IV. ZADAĆE I NADLEŽNOSTI UREDA

IV. ZADAĆE I NADLEŽNOSTI UREDA

4.1. Uloga Ureda kao finansijsko – obavještajne jedinice

Sukladno međunarodnim standardima hrvatski Ured je analitička služba i središnje tijelo prevencije koje kao finansijsko-obavještajna jedinica primarno ima zadaću:

- analitičko-obavještajno obrađivati sumnjive transakcije, koje je Ured zaprimio od banaka i drugih obveznika te nakon što ocijeni da u vezi s transakcijom ili određenom osobom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma u zemlji ili inozemstvu, Ured slučajeve, u pisanom obliku, dostavlja na daljnje postupanje i procesuiranje nadležnim državnim tijelima: poglavito Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske i/ili MUP-u te nadzornim službama Ministarstva financija i inozemnim uredima (**čl. 59. i čl. 65. Zakona**);
- međuinstitucionalno surađivati u sprječavanju i otkrivanju pranja novca i financiranja terorizma sa svim nadležnim državnim tijelima u RH (DORH, USKOK, MUP, SOA, HNB, HANFA, Porezna uprava, Carinska uprava, Financijski inspektorat, Financijska policija i dr.) (**čl. 58. Zakona**);
- razmjenjivati podatke, informacije i dokumentaciju sa stranim finansijsko-obavještajnim jedinicama i drugim stranim tijelima i međunarodnim organizacijama nadležnim za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma (**čl. 67. Zakona**);
- preventivno djelovati u području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma uključujući neizravni (administrativni) nadzor i izobrazbu obveznika (banaka, brokeru, investicijskih fondova, casina, javnih bilježnika, odvjetnika i drugih), te izobrazbu državnih tijela (**čl. 57. Zakona**).

4.2. Analitičko-obavještajni rad Ureda

Ured je ovlašten započeti analitičku obradu transakcija nakon što mu:

- **banke ili drugi obveznici u pogledu određene transakcije ili osobe dostave obrazložene razloge za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma,**
- **strane finansijsko - obavještajne jedinice (strani uredi) dostave pisano zamolbu ili obavijest o sumnjivim transakcijama ili sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma,**
- **iznimno, državna tijela, sudovi, pravne osobe s javnim ovlastima i drugi subjekti, dostave pisani prijedlog u kojem su navedene aktivnosti koje jesu ili bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma, a koje aktivnosti su utvrđene prilikom obavljanja poslova iz djelokruga rada tih tijela.**

4.3. Zaštita informacija: međunarodni standardi o zaštiti i čuvanju podataka

- Ured kao finansijsko obavještajna jedinica u svom postupanju pribavlja bankovne, osobne i obavještajne podatke iz zemlje i inozemstva. Ti podaci se označavaju kao klasificirani podaci za koje je utvrđen i odgovarajući stupanj tajnosti. S obzirom na karakter tajnosti tih podataka, postupci koje provodi Ured temeljem Zakona tajni su. (**čl. 75. Zakona**),
- Ured nije ovlašten u iznositi u javnost informacije, podatke i dokumentaciju u svezi s konkretnim slučajevima na kojima radi ili koje dostavlja na daljnje postupanje drugim nadležnim tijelima u RH ili stranim finansijsko obavještajnim jedinicama,

- Ured je sukladno Zakonu i međunarodnim standardima obvezan osigurati zaštitu osobnih i drugih finansijsko - obavještajnih podataka koji su predmet analitičko obavještajnog rada Ureda.

Stoga Ured ne smije o prikupljenim podacima, niti o postupanju na temelju Zakona obavijestiti osobe na koje se ti podaci odnose, ili treće osobe (čl. 75. Zakona i čl. 28. Treće Direktive 2005/60/EZ).

4.4. Unutarnji integritet Ureda

U cilju zaštite službenih podataka i procesa postupanja Ureda te jačanja etičke odgovornosti službenika i zaštite institucionalnog integriteta Ureda, a od strane Ureda za sprječavanja pranja novca, putem Ureda vijeća za nacionalnu sigurnost, iniciran je i proveden postupak sigurnosne provjere za pristup klasificiranim podacima i certificiranja rukovodnih službenika Ureda s najvišom sigurnosnom razinom.

4.5. Organizacija rada i postupanja Ureda

Ured obavlja temeljne poslove finansijsko-obavještajne jedinice kroz Odsjek za sumnjive transakcije unutar Odjela finansijsko obavještajne analitike koji se bavi analizama sumnjivih transakcija zaprimljenih od banaka i drugih obveznika i prosljeđivanjem pozitivnih rezultata obrada drugim nadležnim tijelima. Mogućnosti suradnje Ureda na nacionalnoj operativnoj razini postoje kroz Odsjek za analitičku obradu transakcija i financiranja terorizma spomenutog Odjela koji prvenstveno provodi analitičku obradu u "zajedničkim obradama", odnosno predmetima iniciranim od strane drugih nadležnih tijela.

Na međunarodnoj razini, analitičkom podrškom stranim finansijsko-obavještajnim jedinicama bavi se Odjel za međuinstитucionalnu i međunarodnu suradnju, a koji Odjel također odraduje i poslove međuinstитucionalne suradnje na strateškoj razini, kroz međuinstитucionalne radne skupine, projekte i slično. Odjel za prevenciju i nadzor obveznika "filter" je zaprimljenih transakcija kroz koje provodi najveći dio svog administrativnog nadzora obveznika. Kontakt s obveznicima tom Odjelu je dnevni posao radi pojašnjavanja i usmjeravanja pravilnog postupanja različitim obveznikima. Strategijsku razinu promatranja zaprimljenih i analiziranih transakcija provodi Odjel za strategijske analize i informacijski sustav analizirajući pojmove oblike i tipologije pranja novca i financiranja terorizma.

Za analitičko-obavještajni rad Ured koristi sljedeće baze podataka:

a) Interne baze podataka:

1. baze podataka Ureda

- a. baza sumnjivih transakcija
- b. baza gotovinskih transakcija
- c. baza prijenosa gotovine preko državne granice
- d. baza predmeta analitičkih obrada transakcija

Sukladno međunarodnim standardima i Zakonu (čl. 58. st. 3.) kao finansijsko - obavještajna služba Ured mora imati pravodoban pristup različitim izvorima informacija i bazama podataka:

b) Eksterne baze podataka:

1. pristup svim administrativnim i finansijskim podacima obveznika

- 2. pristup podacima i bazama podataka državnih tijela**
  - a. informacijski sustav Porezne uprave
  - b. informacijski sustav Carinske uprave
  - c. informacijski sustav MUP-a
  - d. kriminalističko - obavještajni podaci policije
- 3. javno dostupni izvori**
  - a. sudski registar
  - b. obrtni registar
  - c. registar udruga
- 4. komercijalne baze podataka**
  - a. Poslovna Hrvatska
  - b. Dun & Bradstreet
  - c. Dow Jones Watchlist
  - d. World Check

Podaci o transakcijama prikupljaju se, analiziraju i pohranjuju u informacijskom sustavu Ureda, tzv. "NAOS" ("novi analitičko-obavještajni sustav") koji se temelji na programskoj opremi poput Oracle - Database, Decision Suport System; i2 - Analysts Notebook; Computhink - ViewWise.

Zbog korištenja u svom radu podataka bankovnog, osobnog i obavještajnog karaktera, a koji podaci su klasificirani podaci, jedna od glavnih odrednica u postupanju Ureda je zaštita tajnosti podataka i postupaka. Osim zaštite klasificiranih podataka, u svom korištenju te u proslijedivanju klasificiranih podataka drugim nadležnim tijelima naglašava se zakonski ograničena uporaba tih podataka - "isključivo u svrhu sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma"(čl. 75. i čl. 77. Zakona).

V. KLJUČNI POKAZATELJI O RADU UREDA U 2011. GODINI

V. KLJUČNI POKAZATELJI O RADU UREDA U 2011. GODINI

5.1. Ključni pokazatelji o radu Ureda

Rezultati rada Ureda verificiraju se putem ključnih statističkih pokazatelja o radu Ureda: broj otvorenih predmeta, broj blokada sumnjivih transakcija i broj slučajeva predanih nadležnim tijelima na daljnje postupanje, (kako je prikazano u Tablici 1), usporedbe tih ključnih pokazatelja sa istovrsnim ključnim pokazateljima o radu stranih finansijsko-obavještajnih jedinica, te procjene rada Ureda od strane relevantnih međunarodnih institucija.

Tablica 1.

KLJUČNI POKAZATELJI O RADU UREDA		2011
BROJ OTVORENIH PREDMETA SA SUMNJOM NA PRANJE NOVCA I FINANCIRANJE TERORIZMA		342
BROJ SLUČAJEVA PROSLIJEĐENIH NADLEŽNIM TIJELIMA I INOZEMNIM UREDIMA NA DALJNJE POSTUPANJE I PROCESUIRANJE		121
Vrsta informacije u proslijedjenim slučajevima	BROJ SLUČAJEVA SA SUMNJOM NA PRANJE NOVCA	117
	BROJ SLUČAJEVA SA SUMNJOM NA FINANCIRANJE TERORIZMA	4
	BROJ DOPUNA U SLUČAJEVIMA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA	70
	UKUPAN BROJ IZVJEŠTAJA O ANALITIČKIM OBRADAMA	191
BROJ ANALIZIRANIH I ANALITIČKI OBRAĐENIH TRANSAKCIJA U SLUČAJEVIMA DOSTAVLJENIM NADLEŽNIM TIJELIMA		4513
BROJ SUDIONIKA FIZIČKIH I PRAVNICH OSOBA U ANALIZIRANIM TRANSAKCIJAMA U SLUČAJEVIMA DOSTAVLJENIM NADLEŽNIM		680
BROJ IZDANIH NALOGA BANKAMA ZA ODGODOM OBAVLJANJA SUMNJIVIH TRANSAKCIJA ZA 72 SATA		4
UKUPNA VRIJEDNOST SUMNJIVIH TRANSAKCIJA ČIJE JE OBAVLJANJE PRIVREMENO ODGOĐENO PO NALOGU UREDA		8.142.887,00 KN
BROJ IZDANIH NALOGA BANKAMA ZA STALNO PRAĆENJE FINANCIJSKOG POSLOVANJA STRANKE		9

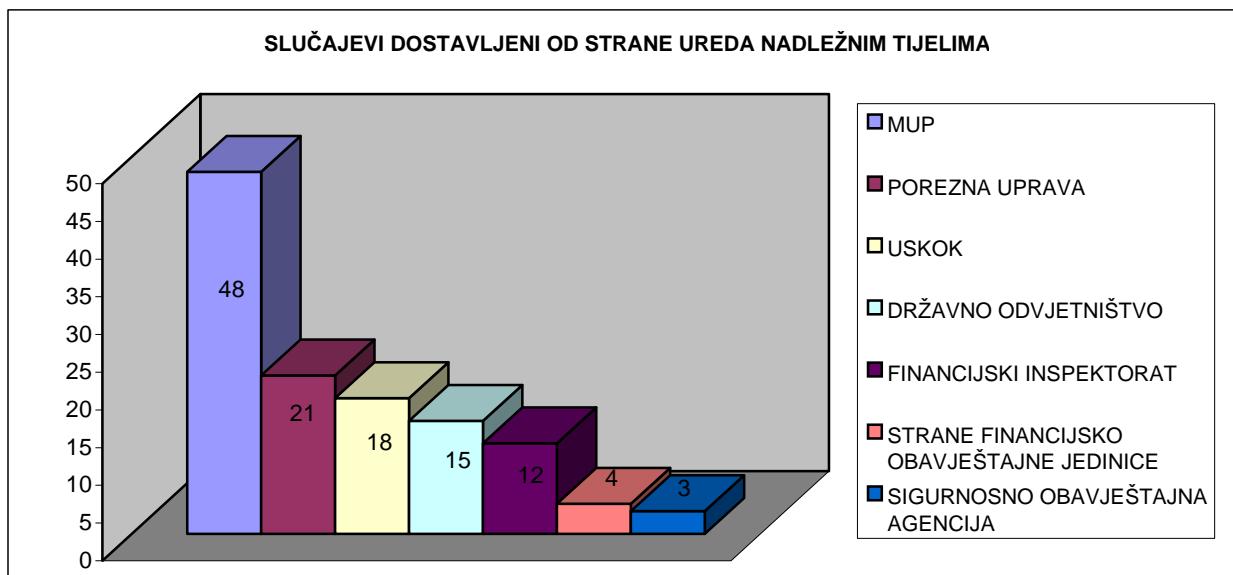
5.2. Slučajevi dostavljeni od strane Ureda nadležnim tijelima

Nakon analitičke obrade sumnjivih transakcija Ured je 2011. godine u 121 slučaju ocijenio da postoji određena sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma te o istome obavijestio nadležna državna tijela u cilju utvrđivanja nezakonitog karaktera sredstava od strane tih tijela: 117 slučajeva je sa sumnjom na pranje novca, a 4 slučaja sa sumnjom na financiranje terorizma. (vidjeti Tablicu 16. str. 59.)

Naglašavamo da su slučajevi koje je Ured proslijedio nadležnim državnim tijelima i stranim uredima sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma, kako je prikazano u Tablici 2., predmet dalnjih postupaka tijela nadzora i kaznenog progona (provođenje finansijskih istraživačkih obrada i kaznenog postupka) u cilju utvrđivanja nezakonitog karaktera sredstava analiziranih u sumnjivim transakcijama. Tek se donošenjem pravomoćne sudske presude za kazneno djelo pranja novca potvrđuje nezakonitost sredstava i ista trajno oduzimaju.

Tablica 2.

NADLEŽNO TIJELO	BROJ SLUČAJEVA
MUP	48
POREZNA UPRAVA	21
USKOK	18
DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO	15
FINANCIJSKI INSPEKTORAT	12
STRANE FINANCIJSKO OBAVJEŠTAJNE JEDINICE	4
SIGURNOSNO OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA	3
UKUPNO	121

Grafikon 2.

5.3. Analitičko-obavještajni rad Ureda: primjena specifičnih mjera

5.3.1. Nalog banchi za privremeno zaustavljanje izvršenja sumnjičive transakcije

Nakon što banka prijavi sumnjučivu transakciju prije njenog izvršenja, i ako je potrebno poduzeti hitne radnje da bi se provjerili podaci o sumnjičivoj transakciji ili osobi ili ako Ured ocijeni da postoje razlozi za sumnju da je transakcija ili osoba povezana s pranjem novca ili financiranjem terorizma, **Ured može pisanim nalogom naložiti obvezniku (banchi i dr.) privremeno zaustavljanje izvršenja sumnjičive transakcije najviše za 72 sata (kako je prikazano u Tablici 3.).** Ured je dužan o tome odmah obavijestiti nadležno državno odvjetništvo RH (čl. 60 Zakona).

Tablica 3.

NALOZI ZA PRIVREMENO ZAUSTAVLJANJE IZVRŠENJA SUMNJIČIVE TRANSAKCIJE	2011	2004-2010
BROJ IZDANIH NALOGA BANKAMA	4	20
BROJ OSOBA U NALOZIMA	3	21
BROJ BANAKA U NALOZIMA	1	15
BROJ RAČUNA U NALOZIMA	6	40
VRIJEDNOST U HRK	8.142.887,00	53.277.501,00

5.3.2. Nalog banchi za stalno praćenje financijskog poslovanja stranke

Tijekom analitičke obrade Ured može naložiti obvezniku (banchi i dr.), (kako je prikazano u Tablici 4.) stalno praćenje financijskog poslovanja stranke u vezi s kojom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma ili druge osobe za koju je moguće osnovano zaključiti da je pomagala ili sudjelovala u transakcijama ili poslovima osobe u vezi s kojom sumnja postoji. Banka redovito obavještava Ured o transakcijama ili poslovima koje kod obveznika izvrše ili imaju namjeru izvršiti navedene osobe. Provođenje mjera može trajati najviše tri mjeseca, a u opravdanim slučajevima trajanje mjera može se produžiti svaki put za još jedan mjesec, s time što provođenje mjera ukupno može trajati najduže šest mjeseci (**čl. 62 Zakona**)

Tablica 4.

NALOZI ZA PRAĆENJE FINANCIJSKOG POSLOVANJA STRANAKA	2011.
BROJ IZDANIH NALOZA	9
BROJ OSOBA U NALOZIMA	20
BROJ BANAKA U NALOZIMA	4

5.4. Antikorupcijski operativni predmeti Ureda: međuinstitucionalna suradnja Ureda u provedbi antikorupcijskih mjera u 2011. godini

Polazeći od ključnih pokazatelja o radu Ureda kroz aktivnosti koje su primarno usmjerenе sprječavanju i otkrivanju pranja novca i financiranja terorizma, a posredno i na sprječavanje i otkrivanje korupcije, prikazuju se aktivnosti postupanja Ureda u provođenju analitičkih obrada sumnjivih transakcija uključujući i obrade koje uz sumnjive transakcije povezuju i sumnju u kaznena djela koruptivne naravi iz kataloga USKOK-a i linije rada gospodarskog kriminaliteta MUP-a.

Dakle, Ured kontinuirano međuinstitucionalno surađuje i sudjeluje, unutar svojih zakonskih ovlasti, u većem broju predmeta DORH-a, USKOK-a i policijskih izvida koruptivnih kriminalnih aktivnosti vezanih za zlouporabu javnih ovlasti radi ostvarivanja privatnih probitaka. Ured može potvrditi svoj rad na većini slučajeva organiziranog kriminaliteta i korupcije i drugih teških oblika kaznenih djela vezanih za pranje novca o kojima su ranije druga nadležna državna tijela izvjestila medije i javnost.

U izvještajnom razdoblju Ured je ocijenio da u 16 slučajeva postoji sumnja na pranje novca povezana sa koruptivnim kaznenim djelima i iste dostavio nadležnim tijelima na daljnje postupanje. U okviru ovih slučajeva Ured je analitički obradio transakcije vezane za ukupno 150 osoba (128 fizičkih i 22 pravnih osoba). Ukupna vrijednost analiziranih transakcija sa sumnjom na koruptivne radnje iznosi preko 33,5 milijuna kuna. U okviru ovih slučajeva Ured je izdao 2 naloga za praćenje financijskog poslovanja osoba.

5.5. Prevencija i administrativni nadzor obveznika od strane Ureda

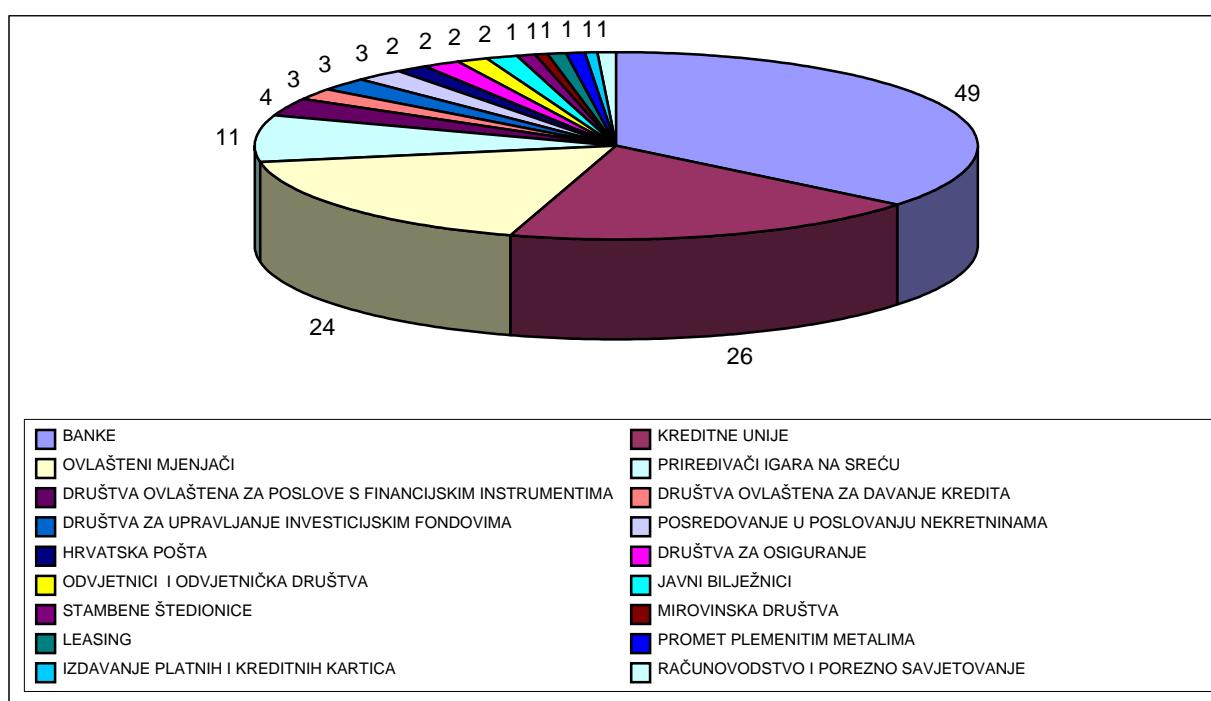
Ured obavlja neizravni (administrativni) nadzor primjene i provedbe Zakona kod svih obveznika Zakona prikupljanjem i provjerom podataka, informacija i dokumentacije dostavljenih sukladno Zakonu (članak 84). Broj obavljenih administrativnih nadzora od strane Ureda po vrsti obveznika prikazan je u Tablici 5.

5.5.1. Pregled nadzora po vrstama obveznika

Tablica 5.

OBVEZNIK	BROJ NEIZRAVNIH NADZORA
Banke	49
Kreditne unije	26
Ovlašteni mjenjači	24
Priredivači igara na sreću	11
Društva ovlaštena za poslove s finan. instrumentima	4
Društva ovlaštena za davanje kredita	3
Društva za upravljanje investicijskim fondovima	3
Posređovanje u poslovanju nekretninama	3
Hrvatska Pošta	2
Društva za osiguranje	2
Odvjetnici i odvjetnička društva	2
Javni bilježnici	2
Stambene štedionice	1
Mirovinska društva	1
Leasing	1
Promet plemenitim metalima	1
Izдавanje platnih i kreditnih kartica	1
Računovodstvo i porezno savjetovanje	1
UKUPNO	137

Grafikon 3.

Najučestaliji razlozi obavljanja neizravnih (administrativnih) nadzora:

- određene nepravilnosti u obavijestima o sumnjivim i gotovinskim transakcijama koje su banke i drugi obveznici dostavili Ured;
- utvrđivanje da li su banke i drugi obveznici u konkretnim slučajevima, prilikom uspostavljanja poslovnih odnosa i prilikom provođenja transakcija, primjenili sve Zakonom propisane mjere u cilju sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma;
- utvrđivanje da li su obveznici (kreditne i finansijske institucije) uspostavile politike i procedure radi smanjenja izloženosti riziku pranja novca i financiranja terorizma, te da li je uspostavljen sustav djelotvornih i adekvatnih kontrola za pravodobno i djelotvorno otkrivanje slučajeva uporabe novih tehnologija u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma.

Ured je sukladno odredbama Zakona zatražio od nadzornog tijela (HNB) provođenje jednog ciljanog nadzora u jednom slučaju, te je podnesen optužni prijedlog protiv banke kao obveznika zbog postojanja osnove sumnje da je počinjen prekršaj propisan Zakonom.

Ured je u suradnji s drugim nadzornim tijelima (Financijski inspektorat, Hrvatska narodna banka, Hrvatska agencija za nazor finansijskih usluga) izdao obveznicima 21 preporuku (mišljenja) vezanih za provođenje pojedinih odredbi Zakona, a sa svrhom omogućavanja jedinstvene primjene odredbi Zakona i na temelju njega donesenih propisa. Najučestaliji upiti obveznika odnosili su se na tumačenje odredbi Zakona kojima je regulirano provođenje mjera dubinske analize stranke, te propise kojima je regulirano provođenje odredbi Zakona od strane profesionalnih djelatnosti (odvjetnika, javnih bilježnika i drugih).

5.6. Druge aktivnosti Ureda

5.6.1. Edukacija, stručni sastanci, seminari

Predstavnici Ureda sudionici su raznih oblika edukacije (seminari, savjetovanja, stručni radni sastanci koja u sebi sadrži i dio problematike sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma). Često je Ured nositelj edukacije kroz organizaciju ili svoje predavače, ali i kao korisnik sa svojim polaznicima.

Edukacije djelatnika Ureda:

1. Seminar o provedbi novog Zakona o kaznenom postupku, 27. – 28. siječnja 2011., Zagreb;
2. Seminar u okviru AFCOS mreže o nepravilnostima i prijevarama on irregularities (IPA projekt s rumunjskim stručnjacima) 1. – 2. ožujka 2011., Zagreb;
3. TAIEX seminar o suzbijanju korupcije i posebnim istražnim mjerama, 2. – 3. ožujka 2011., Zagreb;
4. Seminar o informatičkoj potpori u praćenju provedbe mjera iz revidiranog Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije, 16. – 17. ožujka 2011., Zagreb;
5. Cyber crime radionica o tijekovima prljavog novca na Internetu, 17. – 18. ožujka 2011., Beograd;
6. Studijski posjet rumunjskom Odjelu za suzbijanje nepravilnosti i prijevara (DLAF), 20. – 26. ožujka 2011., Bukurešt;
7. Konferencija o postignućima i izazovima u zaštiti finansijskih interesa EU u Republici Hrvatskoj, 27. svibnja 2011., Zagreb;
8. Seminar o proaktivnom pristupu sprječavanju, otkrivanju i istragama korupcije i organiziranog kriminaliteta, 6.-7. lipnja 2011., Zagreb;
9. Radionica o strategiji suzbijanja gospodarskog kriminaliteta, 28.-30. lipnja 2011., Zagreb;
10. Seminar " Nexus terorizma", 28.-30. lipnja 2011., Mali Lošinj;

11. Regionalna radionica o sprječavanju financiranja terorizma, 29.-30. lipnja 2011., Beograd;
12. Seminar o pristupu temeljem procjene rizika, 6. srpnja 2011., Zagreb;
13. Seminar o proaktivnom pristupu sprječavanju, otkrivanju i istragama korupcije i organiziranog kriminaliteta, 11.-12. srpnja 2011., Zagreb;
14. Tečaj o strategijskim analizama, 12.-15. rujna 2011., Doha, Katar;
15. Sub-regionalna radionica o sprječavanju i borbi protiv financiranja terorizma, 27.-29. rujna 2011., Moldova;
16. Seminar o provjerama kreditne sposobnosti poslovnih subjekata, 20. rujna 2011., Zagreb;
17. Seminar o platnom prometu s inozemstvom, 12. listopada 2011., Zagreb;
18. Seminar o upravljanju projektnim ciklusom I, 3.-4. studenog 2011., Zagreb;
19. Seminar o osnivanju i upravljanju međunarodnim zajedničkim istražnim timovima, 9.-10. studenog 2011., Zagreb;
20. Seminar o IPA programu, 14.-15. studenog 2011., Zagreb;
21. Seminar o upravljanju projektnim ciklusom II, 16.-17. studenog 2011., Zagreb;
22. ILEA Seminar o tehnikama finansijskih istraživača, 21.-25. studenog 2011., Budimpešta.

Predstavnici Ureda su sudjelovali kao predavači na sljedećim edukacijama i seminarima:

1. Edukacija o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma za društva ovlaštena za poslove s finansijskim instrumentima , 18. veljače 2011., Zagreb;
2. Seminar o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma za društva za osiguranje, 22. veljače 2011. Zagreb;
3. Seminar o sustavu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatskoj za nadzorna tijela nadležna za nadzor neprofitnih organizacija, 15. ožujka 2011., Zagreb;
4. Seminar o obvezama javnih bilježnika u provedbi ZSPNFT, 26. ožujka 2011., Slavonski Brod;
5. Edukacija o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma za društva za osiguranje, 26. ožujka 2011., Zagreb;
6. Edukacija o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma za leasing društva, 30. ožujka 2011., Zagreb;
7. Seminar o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma i krivotvorenu novcu za kreditne unije, 17. svibnja 2011., Zagreb;
8. Seminar o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma za javne bilježnike, 8. lipnja 2011., Zagreb;
9. Edukacija o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma za nebankovne finansijske institucije, 16. lipnja 2011., Zagreb;
10. Seminar o sustavu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma za nadzorna tijela nadležna za nadzor neprofitnih organizacija, 17.lipnja, 2011., Samobor;
11. Seminar o obvezama javnih bilježnika u provedbi ZSPNFT, 2. srpnja 2011., Rijeka;
12. Sub-regionalna radionica o sprječavanju i borbi protiv financiranja terorizma, 27.-29. rujna 2011., Moldova;
13. Seminar o SPNFT u finansijskom sektoru, 11. listopada 2011., Zagreb;
14. Seminar o SPNFT, finansijskim istragama i oduzimanju imovinske koristi stečene kaznenim djelom, 24.-28. listopada 2011., Osijek;
15. Seminar o sprječavanju pranja novca i financiranje terorizma za kreditne institucije i stambene štedionice, 7. studenog 2011., Zagreb;
16. Sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma za sudionike tržišta kapitala, 7. studenog 2011., Zagreb;
17. Konferencija savjetodavne skupine tužitelja JIE (SEEPAG), 8.-9. studenog 2011., Dubrovnik;
18. Seminar o SPNFT, finansijskim istragama i oduzimanju imovinske koristi stečene kaznenim djelom, 14.-18. studenog 2011., Split;

19. Seminar o SPNFT za banke o strategijskim analizama, dvostrukoj komunikaciji, analitičkoj obradi sumnjivih transakcija i administrativnom (off-site) nadzoru, 7. prosinca 2011., Zagreb;
20. Seminar o SPNFT za suce općinskih i županijskih sudova, 19. prosinca 2011., Zagreb;

Popis održanih edukacijskih radnih sastanaka i savjetovanja u području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma u 2011. godini u prostorijama Ureda, kako je prikazano u Tablici 6.

Tablica 6.

	stručni radni sastanci
1.	Radni sastanak – obavješćivanje Ureda predstavnici kreditne institucije, svibanj 2011.
2.	Radni sastanak – provođenje mjera I radnji radi sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma predstavnici osiguravajućih društava, svibanj 2011
3.	Radni sastanak – usklađenost sa ZSPNFT, predstavnici investicijskih društava, lipanj 2011.
4.	Radni sastanak – provođenje mjera I radnji radi sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma predstavnici osiguravajućih društava, lipanj 2011.
5.	Radni sastanak - prijava sumnjivih transakcija predstavnici kreditnih institucija, srpanj 2011.
6.	Radni sastanak – usklađenost sa ZSPNFT, predstavnici leasing društava, studeni 2011.
7.	Radni sastanak – uspostava funkcije sprječavanja pranja novca predstavnici društava za izdavanje elektroničkog novca, prosinac 2011.

5.7. Aktivnosti Ureda u provedbi antikorupcijskih mjera

U Strategiji suzbijanja korupcije, u poglavljvu 6. "Kazneni progon i primjena kaznenoga prava" u točki b) "Ciljevi" navodi se: **"5. U otkrivanju počinjenih kaznenih djela, a posebno u otkrivanju korupcije na srednjoj i visokoj razini, te utvrđivanju imovinske koristi stečene korupcijskim kaznenim djelima, policija i državno odvjetništvo ne mogu biti uspješni bez potpore i suradnje drugih državnih tijela. Posebice je važna suradnja s Poreznom i Carinskom upravom, Deviznim inspektoratom, Uredom za sprječavanje pranja novca, Državnom komisijom za kontrolu postupaka javne nabave, Državnim uredom za reviziju i sl."**

U otkrivanju korupcije te utvrđivanju imovinske koristi stečene koruoptivnim kaznenim djelima, Ured surađuje s policijom, DORH-om i USKOKOM. Osim toga, u svrhu utvrđivanja i oduzimanja imovinske koristi ili određivanja privremenih mjera osiguranja Ured surađuje sa sudovima i nadležnim državnim odvjetništvima temeljem čl. 73. Zakona.

Zakonodavno-pravni okvir za interaktivnu suradnju Ureda i USKOK-a temelji se na odredbama članaka 26. i 27. Zakona o uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta („Narodne novine“ broj 76/09), a suradnja Ureda, te policije i DORH-a temelji se na odredbama članaka 58. i 64. Zakona.

Obveze Ureda predviđene Strategijom suzbijanja korupcije ("Narodne novine" broj 75/08) i pripadajućim Akcijskim planom:

Ured je bio primarni nositelj mjere br. 69. Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije - Donošenje Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma. Cilj mјere je unaprjeđivanje pravnog i institucionalnog okvira za učinkovito i sustavno suzbijanje korupcije.

- Dana 15.07.2008. godine Hrvatski sabor donio je novi Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (NN 87/08) koji je stupio na snagu 01.01.2009. godine i

koji je u potpunosti usklađen s relevantnim europskim dokumentima: Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća 2005/60/EZ o sprječavanju korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma i drugim međunarodnim standardima. Za provedbu Zakona tijekom 2009. godine doneseno je 9 posebnih pravilnika.

- Zakon je pridonio povećanju kvalitete zaštite finansijskog sustava od zlouporaba za pranje novca i povezanih koruptivnih kaznenih djela, te financiranje terorizma.

5.7.1. Odredbe Zakona koje imaju antikorupcijski učinak:

- povećani opseg mjera dubinske analize stranaka koje provode banke i drugi obveznici: utvrđivanje identiteta stranke, utvrđivanje i provjera stvarnog vlasnika stranke, prikupljanje podataka o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa ili transakcije, stalno praćenje poslovnog odnosa i transakcije (**čl. 8. Zakona**).
- postupak identifikacije i posebnih mjer u odnosu na politički izložene osobe (**čl. 32. Zakona**), zabrana korištenja anonimnih proizvoda (**čl. 37. Zakona**), ograničenja u poslovanju s gotovinom (**čl. 39. Zakona**), obavljanje Ureda o svakoj gotovinskoj transakciji u vrijednosti od 200.00,00 kn i većoj (**čl. 40. Zakona**), obavljanje Ureda o sumnjivim transakcijama i osobama (**čl. 42. Zakona**), obveze profesionalnih djelatnosti (odvjetnik, javni bilježnik, revizorskih društava, računovođa i poreznih savjetnika) da Ured obavijeste o sumnjivim transakcijama i osobama (**čl. 51. i čl. 54. Zakona**).
- zadaća tijela Carinske uprave RH da Uredu prijave prijenos gotovine preko državne granice u kunskoj protuvrijednosti od 10.000,00 EUR-a ili više (**čl. 74. Zakona**), određivanje sektorskih nadzornika nad obveznicima u provedbi Zakona (**čl. 83. Zakona**).

Važne antikorupcijske mjere u Zakonu su također i odredbe o:

- obavljanju Ureda od strane državnih tijela, sudova, pravnih osoba s javnim ovlastima i dr. o sumnji na pranje novca i financiranje terorizma (**čl. 64. Zakona**)
- dostavi sudovima i državnim odvjetništvima, od strane Ureda, podataka iz baza Ureda o gotovinskim transakcijama (200.000,00 kuna ili veće) kao i podataka o prijenosu gotovine preko državne granice 10.000,00 EUR-a ili više), a na obrazloženi prijedlog sudova i nadležnih državnih odvjetništava u svrhu utvrđivanja i oduzimanja nezakonite imovinske koristi (**čl. 73. Zakona**)

Sve naprijed navedene odredbe Zakona su istovremeno i mjere koje služe za sprječavanje te lakše prepoznavanje i prijavljivanje od strane banaka i drugih obveznika, sumnjivih transakcija koje ukazuju na pranje novca povezano s koruptivnim kaznenim djelima ili financiranje terorizma.

Iako Ured nije primarni nositelj sljedećih aktivnosti predviđenih Akcijskim planom uz Strategiju suzbijanja korupcije (donesen 25. lipnja 2008.), Ured doprinosi svojim aktivnostima u sprječavanju korištenja finansijskog sustava za obavljanje transakcija koruptivne naravi:

- Izobrazba i stručno usavršavanje službenika uključenih u sustav suzbijanja nepravilnosti i prijevara (prevencija, detekcija, izvješčivanje i postupanje s nepravilnostima): mjera br. 50 (nositelj Ministarstvo financija),

- predstavnici Ureda uključeni su rad AFCOS mreže, sudjeluju u izradi strategije za sprječavanje prijevara EU fondova te u planiranju i provođenju edukacije svojih službenika u području posebnosti finansijskih istraživača u vezi prijevara EU fondova,
- predstavnici Ureda sudjelovali su na Seminaru u okviru AFCOS mreže o nepravilnostima i prijevarama on irregularities (IPA projekt s rumunjskim stručnjacima) 1. – 2. ožujka 2011., Zagreb;
- predstavnici Ureda sudjelovali su na Konferenciji o postignućima i izazovima u zaštiti finansijskih interesa EU u Republici Hrvatskoj, 27. svibnja 2011., Zagreb
- predstavnik Ureda sudjelovao je na Studijskom posjetu rumunjskom Odjelu za suzbijanje nepravilnosti i prijevara (DLAF), 20. – 26. ožujka 2011., Bukurešť
- Održavanje sastanaka ravnatelja USKOK-a s predstavnicima nadležnih službi tijela državne uprave u čijoj je nadležnosti borba protiv korupcije - dva puta godišnje: **mjera 169. (nositelj DORH i tijela državne uprave)**,
- Ured po potrebi, ovisno o konkretnom slučaju, na dnevnoj razini sudjeluje na operativnim sastancima i kontaktima s USKOK-om u planiranju provedbe analitičko obavještajne obrade sumnjivih transakcija vezanih za pranje novca u predmetima organiziranog kriminaliteta i korupcije.
- Prijava i progona počinitelja kaznenih djela bez obzira na visinu stečene koristi izvršenjem prijevarnih i koruptivnih djela: **mjera 171. (nositelj DORH i tijela državne uprave)**,
- u svojim analitičkim obradama transakcija gdje postoji sumnja u pranje novca Ured postupa bez obzira na visinu vrijednosti sumnjivih transakcija, čak i kad je takva sumnjava aktivnija planirana ili samo pokušana.
- Unaprjeđivanje međunarodne suradnje u procesu suzbijanja korupcije: **mjere 174.-183. (nositelji Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo financija)**,
- Ured za sprječavanje pranja novca održava i kontinuirano unaprjeđuje međunarodnu suradnju sa 127 stranim finansijsko-obavještajnim jedinicama s kojima žurno razmjenjuje podatke potrebne za sprječavanje i otkrivanje pranja novca, a sukladno uvjetima i standardima međunarodne organizacije "Egmont grupe finansijsko obavještajnih jedinica".
- U cilju potvrđivanja i jačanja međunarodne suradnje Ured je do sada potpisao 32 memoranduma s uredima iz raznih država, a sudionik je i međunarodnih ugovora između RH i Europol-a te RH i OLAF-a.

Vlada Republike Hrvatske je 18. ožujka 2010. prihvatala revidirani Akcijski plan uz strategiju suzbijanja korupcije, kojim je smanjen broj mjer te istovremeno povećan broj tijela uključenih u njegovu provedbu.

Ured za sprječavanje pranja novca je nositelj mjeri br. 35 - Provođenje edukacije od strane Ureda za sprječavanje pranja novca službenika Porezne uprave, Carinske uprave, Finansijske policije, Finansijskog inspektorata, USKOK-a i PNUSKOK-a vezano za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma povezano s koruptivnim kaznenim djelima (rok izvršenja - trajno). Pregled provedenih edukacija nalazi se u poglavljju 5.6.1. Edukacija, stručni sastanci, seminari

Nadalje, Ured za sprječavanje pranja novca je nositelj mjeri br. 131 - Analitičko obavještajna obrada sumnjivih transakcija od strane Ureda za sprječavanje pranja novca na

temelju zaprimljenih obavijesti od banaka i drugih obveznika te na obrazloženi pisani prijedlog DORH-a i MUP-a (rok izvršenja - trajno)

Izvješće o provedbi antikorupcijskih mjera u području odgovornosti Ureda za 2009. godinu prihvatilo je Nacionalno vijeće za praćanje provedbe Strategije suzbijanja korupcije Hrvatskog sabora na 23 sjednici održanoj 13.04.2010. godine.

5.7.2. Provedba revidiranog Akcijskog plana uz strategiju suzbijanja korupcije

Ured sudjeluje u provedbi mjere br. 35 - Provođenje edukacije od strane Ureda za sprječavanje pranja novca službenika Porezne uprave, Carinske uprave, Financijske policije, Financijskog inspektorata, USKOK-a i PNUSKOK-a vezano za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma povezano s koruptivnim kaznenim djelima i mjere br. 131 - Analitičko obavještajna obrada sumnjivih transakcija od strane Ureda za sprječavanje pranja novca na temelju zaprimljenih obavijesti od banaka i drugih obveznika te na obrazloženi pisani prijedlog DORH-a i MUP-a. Edukacija od strane Ureda održana je prema sljedećem rasporedu:

- tijekom listopada 2011. održana je edukacija za predstavnike redovnih državnih odvjetništava i USKOK-a,
- tijekom listopada 2011. održana je edukacija za policijske službenike PNUSKOK-a,
- tijekom prosinca 2011. održana je edukacija za službenike Porezne uprave i Financijske policije,
- tijekom prosinca 2011. održana je edukacija za službenike Carinske uprave.

5.8. Akcijski plan uz Strategiju suzbijanja korupcije

Specifične aktivnosti i mjere u području odgovornosti Ureda predviđene Strategijom suzbijanja korupcije i pripadajućim Akcijskim planom uz Strategiju suzbijanja korupcije (donesen 25. lipnja 2008.) u 2010. godini, a do prihvatanja revidiranog Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije (prihvaćen 18. ožujka 2010.) odnosile su se samo na mjeru: Unaprjeđivanje pravnog i institucionalnog okvira za učinkovito i sustavno suzbijanje korupcije, Donošenje Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, a koja mjera je u potpunosti ispunjena stupanjem novog Zakona na snagu. Iako Ured nije bio nositelj niti jedne od drugih aktivnosti predviđenih Akcijskim planom, osim donošenja Zakona, Ured je ipak samoinicijativno nalazio i veliki dio svog doprinosa u aktivnostima koje su primarno usmjerene sprječavanju i otkrivanju pranja novca i financiranja terorizma, a posredno i na sprječavanje i otkrivanje korupcije: jačanje preventivnog sustava, edukacije i nadzora, prepoznavanje i prijavljivanje sumnjivih transakcija, provođenje analitičkih obrada uključujući i obrade koje uz sumnjive transakcije povezuju i sumnju u kaznena djela koruptivne naravi iz nadležnosti USKOK-a te međuinstitucionalna i međunarodna suradnje. Navedene aktivnosti sastavni su dio ovog Godišnjeg izvješća.

5.9. Aktivnosti Ureda u suzbijanju financiranja terorizma u 2011. godini

Ured je stalni član međuresorske Radne skupine za terorizam koju vodi MVPEI.

Nastavno na terorističke događaje u SAD-u, 11. rujna 2001., Ured se aktivno uključio u međunarodnu suradnju, putem sudjelovanja na međunarodnim sastancima oko koordinacije borbe protiv financiranja terorističkih djelovanja, a na domaćem polju predstavnici Ureda djeluju u međuministarskom tijelu pri Ministarstvu vanjskih poslova, kao koordinatoru aktivnosti RH u provođenju Rezolucije UN u borbi protiv financiranja terorizma.

Sukladno svojoj nadležnosti, a u cilju suzbijanja financiranja terorizma, Ured poduzima sljedeće aktivnosti:

- aktivnosti provjere po transakcijama evidentiranih u bazama Ureda i finansijskom sustavu RH,
- aktivnosti unaprjeđenja međunarodne suradnje.

U 2011. godini Ured je u 4 slučaja analitički-obavještajno obradio transakcije sa sumnjom na financiranje terorizma i o istome obavijestio nadležna državna tijela.

U navedenom razdoblju Ured je zaprimio ukupno 24 izmjene i dopune Konsolidirane liste UN-a. Glede navedenih lista, odnosno ukupno 115 fizičkih i 15 pravnih osoba entiteta navedena na istima, Ured je izvršio provjere u svojim bazama podataka i putem bankarskog sustava za navedene fizičke osobe i entitete.

O rezultatima provjera Ured je u obavijestio nadležna tijela – Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Međuresorska radna skupina za suzbijanje terorizma, Državno odvjetništvo RH, te po potrebi (ukoliko su u bankarskom sustavu RH evidentirane osobe sa liste ili osobe čiji identifikacijski podaci se djelomično podudaraju sa identifikacijskim podacima osoba sa liste) Sigurnosno – obavještajnu agenciju.

Vezano za postupanje banaka i drugih obveznika u odnosu na fizičke i pravne osobe koje se nalaze na listama osoba povezanih s terorizmom (liste terorista), a u svezi pravodobne i ujednačene primjene odredbi Zakona i obavješćivanja Ureda za sprječavanje pranja novca o sumnjivim transakcijama povezanim s terorizmom (što ne isključuje i moguću sumnju na pranje novca) sukladno Zakonu i pravilnicima, Ured je 11. studenog 2011. izdao Smjernicu u svezi postupanja na području borbe u suzbijanju financiranja terorizma te je dostavio bankama i drugim obveznicima. Naime, bankama je naložena obveza trajnog praćenja svih promjena na Konsolidiranoj listi, što uključuje provjeru svih klijenata banke, odnosno usporedbu imena fizičkih osoba i naziva entiteta sa liste, sa onima iz registra komitenata pojedine banke. Na taj način mogućnost da neka od fizičkih/pravnih osoba sa Konsolidirane liste nesmetano posluje u bankarskom sustavu Republike Hrvatske svodi se na minimum. Banke su o navedenim provjerama obavezne kvartalno izvještavati Ured. Tijekom 2011. nastavljeno je praćenje postupanja po navedenoj uputi.

5.10. Aktivnosti Ureda u procesu pregovora za pridruživanje EU: Poglavlje 4. Sloboda kretanja kapitala: sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma

Tijekom 2011. godine Ured je nastavio s koordinacijom izvršenja i objedinjavanje rezultata postupanja cjelovitog sustava SPNFT, a predstavnik Ureda bio je nositelj je pripreme pregovora za pristupanje EU u Poglavlju 4, za područje sprječavanja "pranja novca". Ured polugodišnje dostavlja zajedničku statistiku za sva nadležna tijela iz sustava SPNFT prema Europskoj komisiji, te dostavlja potrebne podatke o napretku i obrazloženja. Predstavnik Ureda je sudjelovao na sastanku Pododbora za pravosuđe i unutarnje poslove održanom u Bruxellesu 16. svibnja 2011. na kojem je je prezentirao postignuća hrvatskog sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma od prethodnog sastanka Pododbora za pravosuđe i unutarnje poslove (održan u srpnju 2010.) s posebnim naglaskom na usvojeno 5. i 6. izvješće o provedbi Akcijskog plana za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma i Drugo pisano izvješće o napretku u odnosu na 3. krug evaluacije usvojeno 13. travnja 2011. na 35. plenarnoj sjednici Odbora Vijeća Europe MONEYVAL (Odbor stručnjaka za procjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma) gdje je konstatirano da je Republika Hrvatska unaprijedila razinu usklađenosti sa većinom temeljnih preporuka. U 2011. godini Ured je Europskoj komisiji dva puta dostavio zajedničku statistiku sustava SPNFT te u više navrata dostavio dodatna pojašnjenja i podatke u koordinaciji s Misijom Republike Hrvatske pri Europskoj uniji.

5.10.1. Poglavlje 4. Sloboda kretanja kapitala: sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma

Europska komisija je potvrdila kako je usvajanjem Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, kao i izmjenama nekoliko relevantnih zakona (Zakon o kaznenom postupku, Zakon o igrama na sreću, Zakon o policijskim poslovima i ovlastima, te Sudski poslovnik), hrvatsko zakonodavstvo usklađeno s acquirem u području borbe protiv pranja novca.

Također je potvrđen napredak u provedbi Akcijskog plana za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma.

Nadalje navodi se kako je Republika Hrvatska dostavila statističke podatke i informacije o provedbi postojećih propisa, koji ukazuju na rastući trend u broju izvještavanja i presuda.

Republika Hrvatska pokazuje postojanje odgovarajućih administrativnih kapaciteta za valjanu provedbu relevantnih propisa iz područja borbe protiv pranja novca.

Zaključno, s obzirom na navedeno, EU smatra kako Republika Hrvatska, usklađenim zakonodavstvom u području sprječavanja pranja novca, te pokazanim adekvatnim administrativnim kapacitetima za ispravnu provedbu takvog zakonodavstva, ispunjava mjerila za zatvaranje postavljena u Poglavlju 4. Sloboda kretanja kapitala. Poglavlje 4. je zatvoreno na Međuvladinoj konferenciji održanoj 5. studenog 2010. godine.

VI. MEĐUINSTITUCIONALNA SURADNJA UREDA

VI. MEĐUINSTITUCIONALNA SURADNJA UREDA I NADZORNIH TIJELA TE TIJELA PROGONA U 2011. GODINI

6.1. Međuinstитucionalna operativna suradnja

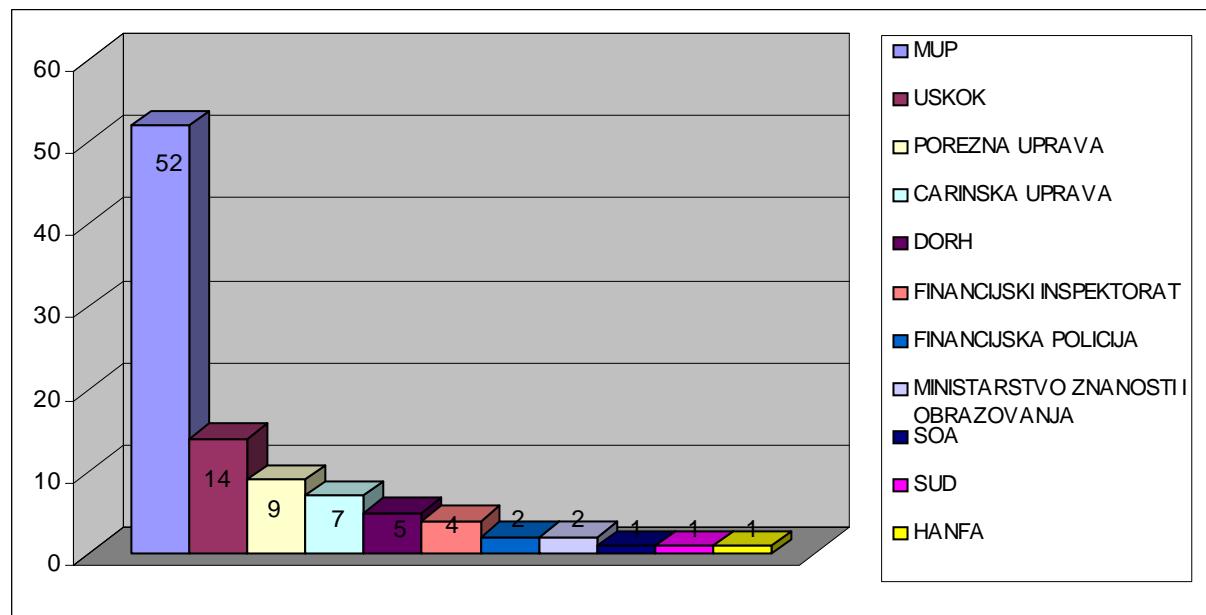
Kada prilikom obavljanja poslova iz svoga djelokruga rada nadležna tijela (DORH, USKOK, MUP, SOA i sudovi), kao i nadzorna tijela (HNB, HANFA, Financijski inspektorat, Porezna uprava, Carinska uprava i Financijska policija), te druga državna tijela utvrde sumnju na aktivnosti koje jesu ili bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma, dužni su o tome bez odgode u pisanom obliku obavijestiti Ured sukladno čl. 58. i 64. Zakona.

Sukladno tomu, Ured i na inicijativu drugih tijela započinje analitičku obradu sumnjivih transakcija i aktivnosti vezanih za istraživanje finansijskog aspekta najtežih kaznenih djela, a kao rezultat suradnje, u 2011. god. Ured je otvorio, (kako je prikazano u Tablici 7.), ukupno 98 predmeta u suradnji sa:

Tablica 7.

OBAVJEŠĆIVANJE UREDA O SUMNJI NA PN/FT	2011
MUP	52
USKOK	14
POREZNA UPRAVA	9
CARINSKA UPRAVA	7
DORH	5
FINANCIJSKI INSPEKTORAT	4
FINANCIJSKA POLICIJA	2
MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA	2
SOA	1
SUD	1
HANFA	1
UKUPNO	98

Grafikon 4

U okviru međuinsticunalne suradnje Ured je analitički obrađivao sumnje transakcije vezane za: slučajeve sumnjivih transakcija osoba za koje se sumnja da su članovi kriminalnih skupina u RH i inozemstvu, slučajeve sumnjivih transakcija po računima stranih državljana koji preko tvrtki koje su osnovali u RH kupuju nekretnine na području RH, te slučajeve u svezi korupcije (uključujući korupciju na visokoj razini), slučajeve pranja novca proizašlog iz organizirane nezakonite trgovine opojnim drogama, te slučajeve sumnjivih transakcija vezanih za poslovanje hrvatskih tvrtki s tvrtkama iz off shore financijskih centara.

Dakle, u navedenom razdoblju, Ured je od ukupno 342 predmeta, otvorio 98 predmeta na inicijativu drugih nadležnih tijela (nadzornih tijela, tijela progona i dr.), a što potvrđuje veoma dobru interaktivnu međuinsticunalnu suradnju Ureda i drugih nadležnih tijela iz sustava suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma, a posredno to znači i dobru suradnju u borbi protiv korupcije.

Na operativnoj razini međuinsticunalna suradnja Ureda i drugih nadležnih tijela (prije svega policija, državno odvjetništvo, USKOK, SOA, Financijski inspektorat) svakodnevna je. Očituje se kroz "ad hoc" radne sastanke, stalne telefonske koordinacijske kontakte te dnevnu korespondenciju na dvije operativne razine: pribavljanje i razmjena potrebnih ili raspoloživih podataka s jedne strane te iniciranje ili dostavljanje rezultata analitičke obrade nadležnim tijelima, s druge strane.

6.2. Razmjena informacija između Ureda za sprječavanje pranja novca i Ministarstva unutarnjih poslova putem sigurnog sustava komunikacije

Sukladno odredbama članka 58. stavak 3. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, Ured mora imati pravodoban pristup, izravan ili neizravan, financijskim, upravnim i sigurnosnim podacima, informacijama i dokumentacijom, a u cilju obavljanja zadaća Ureda, uključujući i analizu sumnjivih transakcija. Slijedom navedenog, Ured ostvaruje neizravan pristup podacima Ministarstva unutarnjih poslova, odnosno prikuplja podatke iz evidencija MUP-a slijedom pisanih zahtjeva.

U cilju unaprjeđenja međusobne agencijske suradnje u području otkrivanja i suzbijanja kaznenih djela korupcije i organiziranog kriminala i s time povezanih kaznenih djela pranja novca i financiranja terorizma, tijekom 2011.g. pokrenut je zajednički projekt realizacije izravnog pristupa određenim evidencijama podataka Ministarstva unutarnjih poslova, odnosno određenim evidencijama podataka Ureda za sprječavanje pranja novca.

U tom smislu, između Ministarstva unutarnjih poslova, Ravnateljstva policije i Ministarstva financija, Ureda za sprječavanje pranja novca dana 23.12.2011.g. potpisani je Dodatak Protokola o suradnji i razmjeni informacija, a slijedom kojeg sporazumne stranke međusobno omogućuju izravan pristup podacima sadržanim u određenim evidencijama na njihovim informacijskim sustavima. Izravni pristup podacima obavlja se putem sigurnog sustava komunikacije za prijenos podataka korištenjem kriptiranog telekomunikacijskog kanala za razmjenu podataka. Takav pristup omogućuje brzu razmjenu određenih podataka čime se povećava i međusobna učinkovitost rada u okviru zakonskih nadležnosti i Ureda i MUP-a, a što je i međunarodni standard.

6.3. Međuinsticunalna radna skupina za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma (MIRS)

U cilju jačanja daljnje međuinsticunalne suradnje potpisani je Protokol o suradnji i uspostavi međuinsticunalne radne skupine za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, koju čine predstavnici 12 institucija i agencija nadležnih za suzbijanje pranja novca i financiranja terorizma. (Protokol stupio na snagu 1. ožujka 2007. godine)

U radu skupine sudjeluju predstavnici 12 institucija: Ured, DORH, Financijski inspektorat, Financijska policija, Porezna uprava, Carinska uprava, HNB, HANFA, MUP, SOA, Ministarstvo pravosuđa i MVPEI.

Predstavnik Ureda voditelj je Međuinstитucionalne radne skupine za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma (MIRS) koja je održala od 2007. do 2010. osam redovnih i dva izvanredna sastanka, a tijekom 2011. godine održala dva redovna sastanka (08.09.2011. i 12.05.2012.) i jedan izvanredan sastanak (18.02.2011.).

Na sastanku MIRS održanom 12. svibnja 2011. osnovana je Podskupina MIRS za nadzor čiji prvi sastanak je održan 28. lipnja 2011. Podskupina MIRS za nadzor se sastaje s ciljem jačanja koordinacije i razmjene iskustava i najboljih praksi postupanja tijela zaduženih za nadzor provedbe mjera i radnji sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

Na sastanku MIRS održanom 8. rujna 2011. osnovana je Operativna podskupina MIRS koja se sastaje s ciljem davanja uzajamne povratne informacije u konkretnim predmetima povezanim sa pranjem novca ili financiranjem terorizma te rada na konkretnim predmetima i koordinacije postupanja.

6.4. Akcijski plan za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma

Vlada Republike Hrvatske je 31.01.2008. donijela Akcijski plan za borbu protiv pn/ft i zadužila Ministarstvo financija da dva puta godišnje podnosi izvješće o napretku u provedbi Akcijskog plana u zadanim rokovima.

Ured, u ime Ministarstva financija, nositelj je izvješćivanja Vlade RH o izvršavanju aktivnosti predviđenih Akcijskim planom Vlade RH za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma.

Akcijski plan predviđa provedbu oko 150 mjera: zakonodavnih, institucionalnih i operativnih u cilju daljnog jačanja sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma u RH, putem interaktivne međuinstитucionalne suradnje 12 državnih institucija i agencija.

Sedmo izvješće o provedbi aktivnosti iz Akcijskog plana je usvojeno Zaključkom Vlade Republike Hrvatske dana 15.11.2011. godine.

Šesto izvješće o provedbi aktivnosti iz Akcijskog plana je usvojeno Zaključkom Vlade Republike Hrvatske dana 21.04.2011. godine.

Peto izvješće o provedbi aktivnosti iz Akcijskog plana je usvojeno Zaključkom Vlade Republike Hrvatske dana 19.11.2010. godine.

Četvrto izvješće o provedbi aktivnosti iz Akcijskog plana je usvojeno Zaključkom Vlade Republike Hrvatske dana 09.04.2010. godine.

Treće izvješće o provedbi aktivnosti iz Akcijskog plana je usvojeno Zaključkom Vlade Republike Hrvatske dana 21.11.2009. godine.

Drugo izvješće o provedbi aktivnosti iz Akcijskog plana je usvojeno Zaključkom Vlade Republike Hrvatske dana 16.04.2009. godine.

Prvo izvješće o provedbi aktivnosti iz Akcijskog plana je usvojeno Zaključkom Vlade Republike Hrvatske dana 17.07.2008. godine.

6.5. Stalna koordinacijska skupina za praćenje provedbe međunarodnih mjera ograničavanja

Predstavnici Ureda članovi su te trajno sudjeluju u redovitom radu Stalne koordinacijske skupine za praćenje provedbe međunarodnih mjera ograničavanja

6.6. Radna skupina za proliferaciju

Predstavnici Ureda članovi su te trajno sudjeluju u redovitom radu Radne skupine Vlade RH za suzbijanje širenja oružja za masovno uništavanje.

6.7. AFCOS mreža

Predstavnici Ureda članovi su te trajno sudjeluju u redovitom radu AFCOS mreže, a kroz AFCOS i u radu na izradi Strategije za sprječavanje prijevara na štetu EU fondova.

6.8. ILECUs

Predstavnici Ureda članovi su radne skupine za provedbu projekta Europske unije za uspostavu međunarodne jedinice za koordinaciju redarstvenih vlasti te sudjeluju u redovitom radu skupine.

6.9. Nadzorna tijela i njihovo postupanje po Zakonu: dostavljanje podataka Uredu o obavljenim nadzorima

Nadzorna tijela su u obvezi dostaviti podatke Uredu o obavljenim nadzorima i utvrđenim nepravilnostima i poduzetim mjerama u obavljanju nadzora ili ako su na drugi način utvrdili postojanje osnove sumnje da je počinjen prekršaj propisan Zakonom. U tim slučajevima nadzorno tijelo dužno je putem ovlaštene osobe Financijskom inspektoratu podnijeti optužni prijedlog i poduzeti ostale mjere i radnje na koje je zakonom ovlašteno (**čl. 83. i 86. Zakona**).

Osim naprijed navedenog, nadzorna tijela obvezna su bez odgode pismeno izvjestiti Ured o informacijama koje upućuju na povezanost neke osobe ili transakcije s pranjem novca ili financiranjem terorizma, bez obzira na to jesu li do njih došli tijekom obavljanja nadzora po ovom Zakonu ili tijekom obavljanja poslova iz svoga djelokruga (čl. 87. Zakona)

HNB je obavila 14 izravnih nadzora nad obveznicima primjene Zakona kod kreditnih institucija.

HANFA je obavila 129 izravnih nadzora nad obveznicima primjene Zakona od toga, 57 nadzora kod investicijskih fondova, 16 nadzora kod ovlaštenih društava (društva koja su ovlaštena pružati investicijske usluge i obavljati investicijske aktivnosti), 14 nadzora kod društava za upravljanje investicijskim fondovima, 12 nadzora kod leasing društava, 11 nadzora kod dobrovoljnih mirovinskih fondova, 6 nadzora kod društva za osiguranje, 6 nadzora kod mirovinskih društava, 4 nadzora kod obveznih mirovinskih fondova i 3 kod nadzora kod kreditnih institucija.

Financijski inspektorat je izvršio ukupno 342 nadzora od toga 140 kod ovlaštenih mjenjača, 67 kod računovođa, 47 kod trgovaca plemenitim metalima, 28 kod odvjetnika, 20 kod posrednika u prometu nekretninama, 12 kod javnog bilježnika, 11 kod revizora, 6 kod trgovaca umjetninama i antikvitetima, 4 kod davatelja kredita i zajmova, 3 kod posrednika u sklapanju kreditnih poslova, 2 kod izdavatelja kreditnih kartica, 1 kod poreznog savjetnika i 1 kod aukcijske kuće, temeljem čega je podneseno 7 optužnih prijedloga i 125 mjera pisanih upozorenja.

Porezna uprava je obavila 12 nadzora kod priređivača igara na sreću u kasinima, 44 nadzora kod priređivača igara na sreću na automatima i 42 nadzora kod priređivača kladioničkih igara.

Carinska uprava je u izještajnom razdoblju podnijela Financijskom inspektoratu 25 optužnih prijedloga, radi prekršaja neprijavljanja prijenosa gotovine preko državne granice. Vezano za navedene optužne prijedloge Financijski inspektorat je kao predmet prekršaja privremeno oduzeo sredstva u iznosu od 742.562,61 EUR-a i 7.300,00 BAM.

VII. MEĐUNARODNA SURADNJA UREDA

VII. MEĐUNARODNA SURADNJA UREDA

7.1. Međunarodna suradnja Ureda: međunarodna razmjena podataka u 2011. godini

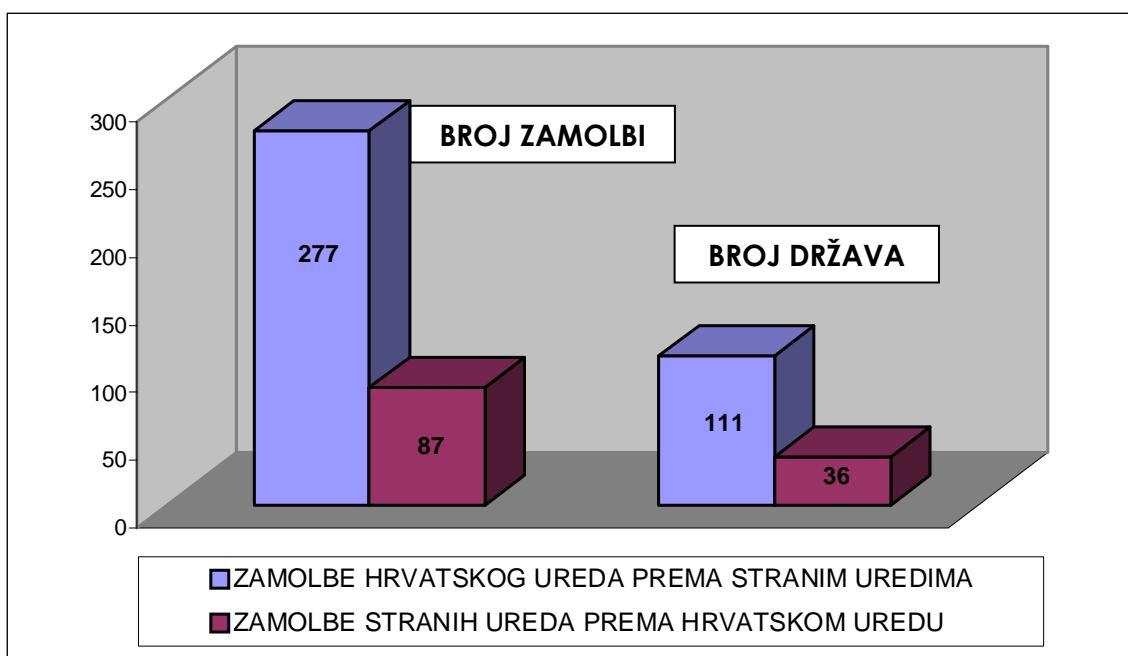
Međunarodna suradnja Ureda, odnosi se na suradnju između Ureda i stranih finansijsko-obavještajnih jedinica vezano za razmjenu relevantnih podataka, informacija i dokumentacije na zamolbu Ureda stranoj finansijsko-obavještajnoj jedinici, na zamolbu strane finansijsko-obavještajne jedinice Uredu te na vlastitu inicijativu (spontano) stranoj finansijsko-obavještajnoj jedinici, a u svrhu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma (čl. 67 Zakona)

- Ured je tijekom 2011. godine poslao 277 upita u 111 država u svrhu pribavljanja podataka iz inozemstva potrebnih za otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma, a zaprimio 87 upita iz 36 država, također u svrhu razmjene podataka vezanih za otkrivanje pranja novca i financiranje terorizma, kako je prikazano u Tablici 8,

Dana 13. - 14. listopada 2011. u R. Sloveniji, (Otočec) održana je Peta regionalna konferencija šefova finansijsko-obavještajnih jedinica na kojoj su sudjelovali predstavnici Republike Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Republike Makedonije, Republike Slovenije i Republike Srbije. Domaćin Pete regionalne konferencije bio je Ured za sprječavanje pranja novca Republike Slovenije.

Tablica 8

2011	BROJ ZAMOLBI	BROJ DRŽAVA
ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM UREDIMA	277	111
ZAMOLBE STRANIH UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	87	36

7.2. Regionalna suradnja

Glede regionalne suradnje ona je nužnost i potreba, zbog same zemljopisne blizine, te intenzivne gospodarske aktivnosti koju prate tijekovi novca i kapitala. Međutim, isto tako činjenica je da gospodarski tijekovi neminovno vežu i kriminalne tijekove. Ured u potpunosti surađuje i razmjenjuje informacije sa srodnim institucijama u Sloveniji, Albaniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Makedoniji i Srbiji, te nema problema i zastoja u toj suradnji (kako je prikazano u tablici 10.). Održavaju se radni sastanci, a prema potrebi i susreti vezano za pojedine slučajeve. Također je dogovoren održavanje redovnih regionalnih sastanaka na kojima bi se raspravljalo o konkretnim predmetima i otvorenim pitanjima. Važno je napomenuti da je Ured bio pokrovitelj prijema u Egmont Grupu ureda Albanije, Makedonije i Bosne i Hercegovine.

Regionalni sastanci razmatraju konkretne zajedničke predmete te utvrđuju načine razvoja daljnje suradnje.

7.2.1. Operativna regionalna suradnja

Tablica 9.

ŠIRA REGIJA				
	POSLANO PREMA		ZAPRIMLJENO OD	
	UKUPNA KORESPONDENCIJA	ZAHTJEVI	UKUPNA KORESPONDENCIJA	ZAHTJEVI
FIU ALBANIA	1	1	2	
FIU AUSTRIA	28	12	28	3
FIU BOSNA I HERCEGOVINA	23	9	24	8
FIU BULGARIA	5	3	8	1
FIU CRNA GORA	14	3	13	6
FIU HUNGARY	12	5	9	3
FIU ITALY	33	17	18	1
FIU MACEDONIA	11	4	11	3
FIU ROMANIA	2	2		2
FIU SLOVENIA	57	9	51	16
FIU SRBIJA	16	10	15	3

7.3. EGMONT GRUPA

Međunarodna suradnja Ureda

Radi što učinkovitije međunarodne suradnje u borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma hrvatski Ured postao je u lipnju 1998. godine punopravni član Egmont grupe. Egmont grupa je globalna organizacija nacionalnih ureda za sprječavanje pranja novca koja obuhvaća 120 nacionalnih finansijsko-obavještajnih jedinica (FIU – Financial Intelligence Unit), koje se bave zaprimanjem, analizom i prosljeđivanjem obavijesti o sumnjivim transakcijama nadležnim tijelima.

Ured razmjenjuje podatke, informacije i dokumentaciju sa stranim finansijsko-obavještajnim jedinicama, na zamolbu Ureda stranoj finansijsko-obavještajnoj jedinici, na zamolbu strane finansijsko-obavještajne jedinice Uredu te na vlastitu inicijativu (spontano) stranoj finansijsko-obavještajnoj jedinici, a u svrhu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma. (čl.67.Zakona)

Međunarodna suradnja Ureda odvija se prije svega unutar međunarodne Egmont grupe finansijsko obavještajnih jedinica (kako je prikazano u Tablici 10).

PRIKAZ PO KONTINENTIMA MEĐUNARODNE SURADNJE HRVATSKOG UREDA SA STRANIM FINANSIJSKO-OBAVJEŠTAJNIM JEDINICAMA (FOJ) U 2011. GODINI

Tablica 10.

	FINANSIJSKO – OBAVJEŠTAJNE JEDINICE IZ EUROPE			
	ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM FOJ - UREDIMA		ZAMOLBE STRANIH FOJ – UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	
	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA
FIU ALBANIA	1	1		2
FIU ANDORA	1	1		1
FIU ARMENIA	1	1		1
FIU AUSTRIA	12	28	3	28
FIU BELARUS	1	1		2
FIU BELGIUM	2	5	1	5
FIU BOSNA I HERCEGOVINA	9	23	8	24
FIU BULGARIA	3	5	1	8
FIU CYPRUS	10	13	2	12
FIU CZECH REPUBLIC	6	11		9
FIU DENMARK	1	1		1
FIU ESTONIA	2	3		3
FIU FINLAND	1	1		1
FIU FRANCE	1	3		3
FIU GEORGIA	1	1		1
FIU GERMANY	7	15	1	16
FIU GIBRALTAR	2	2	1	3
FIU GREECE	1	1		3
FIU GUERNSEY	1	1		1
FIU HUNGARY	5	12	3	9
FIU ICELAND	1	1		
FIU IRELAND	2	2		2
FIU ISLE OF MAN	2	2		1
FIU ISRAEL	1	1		3
FIU ITALY	17	33	1	18
FIU JERSEY	1	5		4
FIU KAZAKHSTAN		1	1	1
FIU LATVIA	4	9	1	8
FIU LIECHTENSTEIN	6	10		8
FIU LITVA	1	2	1	2
FIU LUXEMBOURG	1	5	2	5
FIU MACEDONIA	4	11	3	11
FIU MALTA	2	5	2	8
FIU MOLDAVIA	1	3	2	3
FIU MONACO	1	2		2
FIU MONTENEGRO	3	14	6	13
FIU NETHERLANDS	3	5		4
FIU NORWAY	2	4	1	4
FIU POLAND	2	2		4
FIU PORTUGAL	1	1		3
FIU ROMANIA	2	2		2
FIU RUSSIA	17	27		17
FIU SAN MARINO	1	1		1

FIU SLOVAKIA	4	8	1	8
FIU SLOVENIA	9	57	16	51
FIU SPAIN	1	1		
FIU SRBIJA	10	16	3	15
FIU SWEDEN	1	1		
FIU SWITZERLAND	5	12		11
FIU TURKEY	1	1		1
FIU UKRAINE	1	5	1	5
FIU UNITED KINGDOM	4	8	1	7

AMERIKA				
	ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM FOJ - UREDIMA		ZAMOLBE STRANIH FOJ – UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	
	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDICIJA	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDICIJA
FIU ANGUILLA	2	3	1	1
FIU ANTIGUA&BARBUD	1	2		
FIU ARGENTINA	2	6	4	5
FIU ARUBA	1	1		1
FIU BAHAMAS	2	6	1	9
FIU BARBADOS	1	1		
FIU BELIZE	2	3	1	4
FIU BERMUDA	1	1		1
FIU BRAZIL	2	2		2
FIU BRITISH VIRGIN ISLANDS	6	8		10
FIU CANADA	1	3		5
FIU CAYMAN ISLANDS	1	1		2
FIU CHILE	1	1		1
FIU COLOMBIA				1
FIU COSTA RICA	1	1		2
FIU CURACAO	1	1		2
FIU DOMINICA	1	1		1
FIU EL SALVADOR	1	1		
FIU GRENADA	1	1		
FIU GUATEMALA	1	1		1
FIU HONDURAS	1	1		
FIU MEXICO	1	1		1
FIU NL ANTILLES				
FIU PANAMA	5	6		8
FIU PARAGUAY	2	2		
FIU PERU	1	1		1
FIU ST.VINCENT I GRENADINI	1	1		4
FIU TURKS AND CAICOS ISLANDS	3	3		2
FIU UNITED STATES	14	22	3	35
FIU URUGUAY	1	1		
FIU VENEZUELA	1	3	2	3

AFRIKA				
	ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM FOJ - UREDIMA		ZAMOLBE STRANIH FOJ – UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	
	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA
FIU COTE d" IVOIRE				2
FIU EGYPT	1	2	1	1
FIU MALAWI	1	1		
FIU MAURITIUS	1	1		1
FIU NIGERIA	1	1		1
FIU SENEGAL	1	1		2
FIU SEYCHELLES	1	1		1
FIU SOUTH AFRICA	1	1		2

AZIJA				
	ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM FOJ - UREDIMA		ZAMOLBE STRANIH FOJ – UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	
	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA
FIU BAHRAIN	1	2	1	2
FIU HONG KONG	4	5		5
FIU INDIA	1	1		1
FIU INDONESIA	1	1		5
FIU KOREA REP.	1	1		1
FIU KYRGYZ REP.	1	3	2	3
FIU LEBANON	3	3	2	5
FIU MACAO	1	1		
FIU MALAYSIA	1	1		
FIU MONGOLIA	1	1		
FIU PHILIPPINES	1	1		1
FIU QATAR	1	1		1
FIU SAUDI ARABIA	1	2	1	1
FIU SINGAPORE	1	1		2
FIU SRI LANKA	1	1		1
FIU SYRIA	1	1		3
FIU TAIWAN	1	1		1
FIU UNITED ARAB EMIRATES	2	3	2	5

OCEANIJA				
	ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM FOJ - UREDIMA		ZAMOLBE STRANIH FOJ – UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	
	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA
FIU AUSTRALIA	2	3	4	8
FIU COOK ISLANDS	1	1		
FIU FIJI	1	1		
FIU MARSHALL ISLANDS	2	2		
FIU NEW ZELAND	1	1		1
FIU VANUATU	1	1		

7.4. Bilateralna suradnja: potpisani sporazumi o suradnji

Ured može sa stranim finansijsko-obavještajnim jedinicama potpisati sporazume (memorandume) o razumijevanju radi unaprjeđenja suradnje vezano za razmjenu podataka, informacija i dokumentacije u području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma (kako je prikazano u Tablici 11.).

Tablica 11.

POTPISANI BILATERALNI SPORAZUMI O SURADNJI		
	GODINA	DRŽAVA
1.		BELGIJA
2.	1999.	SLOVENIJA
3.		ČEŠKA
4.	2000.	ITALIJA
5.	2001.	LITVA
6.		PANAMA
7.		BUGARSKA
8.		RUMUNJSKA
9.	2002.	IZRAEL
10.		MAKEDONIJA
11.		LIBANON
12.	2003.	AUSTRALIJA
13.		LIHTENŠTAJN
14.	2004.	ALBANIJA
15.		BOSNA I HERCEGOVINA
16.	2005.	CRNA GORA
17.		POLJSKA
18.		SRBIJA
19.	2006.	GRUZIJA
20.		UKRAJINA
21.		MOLDOVA
22.	2007.	NIZOZEMSKI ANTILI
23.		ARUBA
24.		SAD
25.	2008.	PARAGVAJ
26.		INDONEZIJA
27.		KANADA
28.	2009.	RUSKA FEDERACIJA
29.		UJEDINJENI ARAPSKI EMIRATI
30.		TURSKA
31		KOSOVO
32	2010	SAN MARINO

7.5. Odbor Vijeća Europe: MONEYVAL

Sukladno odluci Međuinstitucionalne radne skupine za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, RH je u Odboru Vijeća Europe MONEYVAL (Odbor stručnjaka za procjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma) zastupljena kroz stalnu tročlanu delegaciju koja se po potrebi proširuje dodatnim predstavnicima Stalnu delegaciju čine predstavnici Ureda, MUP-a, i DORH-a. Predstavnik Ureda i voditelj je hrvatske delegacije.

Tijekom 2011. godine održane su tri redovite sjednice Odbora MONEYVAL u Strasbourg, Francuska. Predstavnici Ureda sudjelovali su na 35. plenarnoj sjednici Odbora MONEYVAL održanoj od 11. do 14. travnja 2011. u Strasbourg, na 36. sjednici navedenog

Odbora održanoj od 26. rujna do 30. rujna 2011. i na 37. plenarnoj sjednici navedenog Odbora održanoj od 13. do 16. prosinca 2011.

Predstavnici Ureda sudjelovali su na 10. stručnom sastanku o tipologijama pranja novca i financiranja terorizma održanom u Tel Avivu, Izrael, od 31. listopada do 2. studenog 2011. gdje su predstavili iskustva hrvatskog Ureda u blokadama sumnjivih transakcija, nalozima za praćenje finansijskog poslovanja te sprječavanju pranja novca povezanog s gospodarskim poslovanjem.

Predstavnik Ureda je i voditelj hrvatske delegacije u MONEVYAL-u te procjenitelj za područje "legal".

7.6. Projekt tehničke pomoći Međunarodnog monetarnog fonda vezano za jačanje funkcije strategijskih analiza Ureda

Tijekom 2011.g. na inicijativu Ureda pokrenut je projekt tehničke pomoći Međunarodnog monetarnog fonda, a s ciljem jačanja funkcije strategijskih analiza uspostavljanjem procesa razvoja proizvoda strategijskih analiza.

Naime, Odjel za strategijske analize i informacijski sustav operativan je od 2009. godine, a njegov djelokrug rada je izrada izvješća (u dalnjem tekstu: proizvoda) odnosno proizvoda strategijskih analiza uz neophodnu podršku informacijskog sustava. Potrebe za strategijskim analizama na području pranja novca i financiranja terorizma definirane su međunarodnim standardima, a koji standardi su ugrađeni i u domaći zakonodavni okvir. Odjel za strategijske analize i informacijski sustav razvijao se na način da je tijekom razdoblja rujan 2009.g. do kraja 2010.g. uspostavljen novi sustav koji se temelji na internetskoj tehnologiji za zaprimanje električnih obrazaca putem kojih banke kao obveznici obavešćuju Ured o transakcijama. Takav sustav ujedno je omogućio stvaranje preduvjeta za osiguranje kvalitete podataka prikupljenih od banaka i drugih obveznika (a o kvaliteti kojih ovisi i učinkovitost proizvoda strategijskih analiza).

Ured je izradio i prvi proizvod strategijskih analiza i to prvu povratnu informaciju o zaprimljenim sumnjivim transakcijama od strane banaka i drugih obveznika i rezultatima postupanja Ureda po istima, te povratnu informaciju dostavio bankama i drugim obveznicima. Tijekom 2011.g. rad Odjela za strategijske analize fokusiran je na razvoj proizvoda strategijskih analiza, a koji proizvodi su bili i predmetom rada projekta tehničke pomoći Međunarodnog monetarnog fonda.

Projekt tehničke pomoći sastoji se od dvije misije koje su održane tijekom 2011.g., te jedne misije koja se treba održati tijekom 2012.g.. Tijekom održanih misija razvijen je plan za jačanje funkcije strategijskih analiza u slijedeće tri godine. Slijedom istog plana, u prosincu 2011.g. razvijen je proizvod odnosno izvještaj Tipologije pranja novca (primjeri iz tuzemne i inozemne prakse), te je isti distribuiran svim nadležnim državnim tijelima (tijela progona i nadzorna tijela), te zakonskim obveznicima (banke i drugi).

Projekt tehničke pomoći doprinio je da se temeljem već izrađenih proizvoda strategijskih analiza preciznije definira njihova izrada i distribucija u budućnosti, te njihovo unaprjeđenje u cilju povećanja učinkovitosti istih. U tom smislu u okviru projekta tehničke pomoći posebno je sačinjen plan ključnih aktivnosti koje se preporučaju u postupku izrade proizvoda namijenjenih obveznicima i nadzornim tijelima i to: izrada ciljane povratne informacije o gotovinskim transakcijama najvećim obveznicima, izrada povratne informacije svakom obvezniku koji je obavijestio Ured tijekom 2011.g. o sumnjivoj transakciji, izrada godišnjeg izvješća o sumnjivim transakcijama, izrada godišnjeg izvješća o tipologijama i studiji slučajeva, izrada izvješća o analizi obavijesti o prekograničnim transferima.

Jačanjem funkcije strategijskih analiza odnosno proizvoda strategijskih analiza Ured ulaže dodatne napore u izgradnji što učinkovitijeg sustava sprječavanja i otkrivanja pranja novca. U tom sustavu svaki sudionik, i to tijela progona, nadzorna tijela, Ured i banke i drugi obveznici kao ključni sudionici odnosno korisnici proizvoda strategijskih analiza, imaju podjednako važnu ulogu, a uloge svih ključnih sudionika trebaju biti koordinirane i usklađene. Upravo se izgradnjom učinkovitih proizvoda strategijskih analiza nastoјi pojačati uloga svakog sudionika u sustavu i to u smislu njegove bolje upućenosti i educiranosti o stanju na području pranja novca i financiranja terorizma.

VIII. OCJENA RADA UREDA OD STRANE MEĐUNARODNIH INSTITUCIJA

VIII. OCJENA RADA UREDA OD STRANE MEĐUNARODNIH INSTITUCIJA

Rad Ureda, kao i rad drugih tijela iz sustava suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma u RH je pod kontinuiranim i periodičnim procjenama od strane licenciranih međunarodnih eksperata Vijeća Europe, Odbora stručnjaka za procjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma (MONEYVAL): u tri navrata (1999. i 2002. i 2006. godine), kao i stručnjaka Međunarodnog monetarnog fonda, Grupe za finansijsku akciju (FATF), Svjetske banke, GRECO (Grupa država protiv korupcije), Europske komisije.

8.1. Vijeće Europe: Drugo Izvješće MONEYVAL-a o napretku mjera za sprječavanje pn/ft u RH

Odbor Vijeća Europe MONEYVAL (Odbor za procjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma) je dana 13. travnja 2011. na svojoj 32. plenarnoj sjednici usvojio Drugo Izvješće o napretku mjera za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma u RH nakon provedenog 3. kruga evaluacije u RH («Second written Progress Report submitted to MONEYVAL by Croatia») te je isto objavljeno na web stranici MONEYVAL-a. Glavni zaključci ovoga Izvješća su:

"Hrvatska je izvjestila o konkretnim mjerama koje ukazuju na različite razine napretka po svim Temeljnim preporukama, kao što je navedeno u izvješću o napretku dostavljenom Plenarnoj sjednici MONEYVAL-a. Na temelju raspoloživih informacija čini se da je Hrvatska unaprijedila razinu usklađenosti sa većinom temeljnih preporuka, s izuzetkom Posebne preporuke II u okviru koje je potrebno revidirati kazneno djelo financiranja terorizma. Što se tiče Preporuke 1, napravljene izmjene i dopune uspješno rješavaju gotovo sve nedostatke utvrđene u izvješću o zajedničkom ocjenjivanju i jačaju kazneno djelo pranja novca. U isto vrijeme Hrvatska je pokazala pozitivne pomake vezano uz učinkovitost primjene kaznenog djela pranja novca i situacija u pogledu prosječnog broja presuda se popravila u odnosu na posljednju evaluaciju.

Najvažnije, ZSPNFT (2008.) je uveo nove odredbe kojima se jačaju zahtjevi vezano uz dubinsku analizu stranaka što je korisno dopunjeno sa nekoliko provedbenih pravilnika i smjernica izdanim od strane nadležnih regulatornih i nadzornih tijela. Također su poduzete i mјere za poboljšanje usklađenosti s Preporukom 13 i Posebnom preporukom IV, iako tehnički nedostaci i problemi u provedbi i dalje ostaju te će ih biti potrebno riješiti.

Zaključno, kao rezultat rasprave održane u kontekstu pregledavanja ovog drugog izvješća o napretku, Plenarna sjednica zadovoljna je dostavljenim informacijama i napravljenim napretkom te stoga odobrava izvješće o napretku te analizu napretka vezano uz temeljne Preporuke. Sukladno Pravilu 41. iz Pravila o postupanju izvješće će se ažurirati svake dvije godine između evaluacijskih posjeta (tj. u travnju 2013.), međutim Plenarna sjednica može odrediti i raniji datum na koji treba biti dostavljeno ažurirano izvješće (vidjeti Prilog br.1.)

8.2. Vijeće Europe: Prvo Izvješće MONEYVAL-a o napretku mjera za sprječavanje pn/ft u RH

Odbor Vijeća Europe MONEYVAL (Odbor za procjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma) je dana 18. ožujka 2009. na svojoj 29. plenarnoj sjednici usvojio Prvo Izvješće o napretku mjera za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma u RH nakon 3. kruga evaluacije («First written Progress Report submitted to MONEYVAL by Croatia») te je isto objavljeno na web stranici MONEYVAL-a:

Navedeno Izvješće pokazuje izuzetan napredak sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma na svim područjima te ispunjavanje relevantnih međunarodnih standarda. (vidjeti Prilog br.2.)

8.3. Treći krug evaluacije mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma u RH: ocjena MONEYVAL-a o radu Ureda

Da Ured uspješno obavlja svoje zadaće potvrđuju i međunarodni procjenitelji kao i ključni pokazatelji o radu Ureda. Odbor Vijeća Europe (MONEYVAL), u svojem izvješću Trećeg kruga evaluacije mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma u RH iz 2008.g. zaključuje da:

- Ured na učinkovit način obavlja svoje osnovne dužnosti usmjeravanjem, koordinacijom i ocjenom sustava prijavljivanja te analizom primljenih prijava;
- u velikoj mjeri usklađen sustav, kada se radi o provođenju mjera sprječavanja i otkrivanja pranja novca od strane Ureda koji je potpuno operativan i funkcionalan u svom radu;
- Državni odvjetnici i pripadnici policije s kojima su se ocjenjivači sastali rekli su da su općenito zadovoljni radom Ureda te da su prijave koje primaju dobre kvalitete za daljnje postupanje;
- Ured je aktivni član Egmont grupe te se čini da općenito pruža pravodobnu i korisnu pomoć drugim inozemnim uredima i u stanju je razmjenjivati podatke sa svim vrstama finansijsko-obavještajnih tijela.

Dakle, procjenitelji međunarodnih tijela u procjeni cjelovitog sustava suzbijanja pranja novca u RH ne dovode u pitanje učinkovitost rada Ureda niti ga spominju kao "usko grlo" u sustavu, već naprotiv pozitivno ocjenjuju napore hrvatskog Ureda kao finansijsko-obavještajne jedinice. (vidjeti Priloge br. 3, 4 i 5.)

8.4. Međunarodni monetarni fond (MMF): procjena zakonskog, institucionalnog i nadzorničkog aspekta sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma u RH

Međunarodni monetarni fond (MMF) je u svom Izvješću o procjeni sustava suzbijanja pranja novca u RH u finansijskom sektoru, potvrdio da RH ima dobar model ustroja Ureda u sastavu Ministarstva financija, te je ocijenio da je i dalje potrebno očuvati autonomiju i administrativnu prirodu Ureda u sastavu Ministarstva financija, kao posrednika, s jedne strane, između finansijskog i nefinansijskog sektora (banaka, brokera i dr.), koji Uredu prijavljuju sumnjive transakcije, i tijela progona (policije i DORH-a) te sudova, s druge strane.

IX. RAD UREDA NA PODRUČJU SUMNJIVIH I GOTOVINSKIH TRANSAKCIJA

IX. ZAPRIMANJE OBAVIJESTI O SUMNJIVIM I GOTOVINSKIM TRANSAKCIJAMA

9.1. Obveza i rokovi obavješćivanja Ureda o sumnjivim transakcijama i osobama

Banke i drugi obveznici iz čl.4. Zakona su dužni o transakciji za koju znaju ili sumnjaju da je povezana s pranjem novca ili s financiranjem terorizma bez odgode, po mogućnosti prije izvršenja transakcije, obavijestiti Ured i u obavijesti navesti razloge za sumnju na pranje novca odnosno financiranje terorizma (čl. 42. Zakona). Nadležna državna tijela, te strani uredi (financijsko-obavještajne jedinice drugih država), također mogu obavijestiti Ured o sumnji na pranje novca i financiranje terorizma (čl.64. i čl. 67. Zakona), kako je prikazano u Tablici 12.

Tablica 12. Broj zaprimljenih obavijesti o sumnjivim transakcijama u 2011. godini

ZAPRIMLJENE OBAVIJESTI O SUMNJIVIM TRANSAKCIJAMA.		
1. KREDITNE INSTITUCIJE	Pranje novca	Financiranje terorizma
Banke	274	5
Stambene štedionice	1	
KREDITNE INSTITUCIJE UKUPNO	275	5
2. FINANCIJSKE INSTITUCIJE	PN	FT
Hrvatska pošta	23	
Društva za poslovanje finansijskim instrumentima	5	
Društva za upravljanje investicijskim fondovima	5	
Leasing društva	1	
Društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima	1	
Osiguravajuća društva	3	
Mjenjači, Kartičarsko poslovanje, Igre na sreću	5	
FINANCIJSKE INSTITUCIJE UKUPNO	43	
3. NEFINANCIJSKI SEKTOR: PROFESIONALNE DJELATNOSTI	PN	FT
Javni bilježnici, Odvjetnici, Računovođe	11	
NEFINANCIJSKI SEKTOR UKUPNO	11	
OBVEZNICI (iz čl. 4 Zakona) UKUPNO	329	5
4. DRŽAVNA TIJELA	PN	FT
Policija	49	3
Carinska uprava	9	2
Uskok	14	
Nadležna državna odvjetništva	5	
Porezna uprava	9	
Sigurnosno obavještajna agencija		1
Financijski inspektorat	4	
Financijska policija	2	
HANFA	1	
Drugi (MF,MVP,Ministarstvo znan. športa i obra.i dr.)	2	
Sud	1	
DRŽAVNA TIJELA UKUPNO	96	6
5. STRANI UREDI (financijsko obavještajne jedinice drugih država)	PN	FT
	62	5
UKUPNO STRANI UREDI	62	5
UKUPNO (1+2+3+4+5)	487	16
SVEUKUPNO	503	

Iz Tablice 12 razvidno je da je tijekom 2011 g. Ured ukupno zaprimio 503 obavijesti o sumnjivim transakcijama (487 sa sumnjom na pranje novca i 16 sa sumnjom na financiranje terorizma), a od toga: obveznici (banke i dr.) iz čl. 4. Zakona su Uredu prijavili ukupno 334 transakcije sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma. Sukladno međuinstitucionalnoj suradnji Ured je od drugih nadležnih tijela zaprimio ukupno 102 prijedloga za analitičku obradu sumnjivih transakcija. Od stranih finansijsko-obavještajnih jedinica Ured je zaprimio 67 obavijesti sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma.

9.2. Obveza i rokovi obavješćivanja o gotovinskim transakcijama

Obveznik iz čl. 4. st.1. Zakona je dužan o svakoj transakciji koja se provodi u gotovini u vrijednosti od 200.000,00 kuna i većoj obavijestiti Ured. (čl. 40. Zakona)

Tablica 13. Obavijesti o gotovinskim transakcijama u 2011. godini

OBAVIJESTI O GOTOVINSKIM TRANSAKCIJAMA U 2011	
1. KREDITNE INSTITUCIJE	
Banke	56117
Kreditne unije	212
KREDITNE INSTITUCIJE UKUPNO	56329
2. DRUGI PRUŽATELJI FINANCIJSKIH USLUGA	
Ovlašteni mjenjači	415
Fina	694
Hrvatska pošta	39
Davanje kredita	61
Osiguravajuća društva	1
DRUGI PRUŽATELJI UKUPNO	1210
3. NEFINANCIJSKI SEKTOR	
Priređivači igara na sreću	26
Plemeniti metali i dragi kamenje	1
NEFINANCIJSKI SEKTOR UKUPNO	27
OBVEZNICI UKUPNO	57566

U tijeku 2011. godine Ured je ukupno od obveznika iz čl. 4. Zakona zaprimio 57566 obavijesti o gotovinskim transakcijama, od toga: 56329 obavijesti od kreditnih institucija, 1210 obavijesti od drugih pružatelja finansijskih usluga i 27 obavijesti od obveznika iz nefinansijskog sektora.

9.3. Zaprimanje obavijesti o prijenosu gotovine preko državne granice

Tijela Carinske uprave Republike Hrvatske obavještavaju Ured o svakoj prijavi unošenja ili iznošenja gotovine u domaćoj ili stranoj valuti preko državne granice u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 10.000,00 EUR ili više, neprijavljenom pokušaju, kao i o svakom prijenosu gdje postoji sumnja u pranje novca ili financiranje terorizma. (čl. 74. Zakona)

Tablica 14. Broj obavijesti o prijenosu gotovine preko državne granice

OBAVIJESTI CARINE O PRIJENOSIMA GOTOVINE PREKO DRŽAVNE GRANICE (fizičke osobe) I OBAVIJESTI O SUMNJI NA PRANJE NOVCA U 2011. GODINI					
		PRANJE NOVCA			PRANJE NOVCA
ULAZ U RH	185	6	PRIJAVLJENO	192	4
IZLAZ IZ RH	34	3	NEPRIJAVLJENO	27	5
UKUPNO	219	9	UKUPNO	219	9

X. ANALITIČKO-OBAVJEŠTAJNI RAD UREDA

X. ANALITIČKO OBAVJEŠTAJNI RAD UREDA

10.1. Analitičke obrade transakcija

Ured može započeti analitičku obradu transakcija i otvoriti predmet nakon što od obveznika zaprimi obavijest o gotovinskoj ili sumnjivoj transakciji, pisanu zamolbu ili obavijest o sumnji na pranje novca ili financiranje terorizma od strane finansijsko-obavještajne jedinice, te iznimno kad od državnih tijela zaprimi pisanu obavijest o sumnji na pranje novca i financiranje terorizma ili obrazloženi pisani prijedlog za analitičku obradu (čl. 59. i 64. Zakona). (kako je prikazano u Tablici 15.) Analitička obrada podrazumijeva analizu zaprimljenih podataka i pribavljanje i analizu podataka od obveznika, državnih tijela i stranih finansijsko-obavještajnih jedinica.

Tablica 15.

	OBAVIJESTI O SUMNJIVIM TRANSAKCIJAMA		ANALITIČKE OBRADE	
	PN	FT	PN	FT
1. KREDITNE INSTITUCIJE				
Banke	274	5	156	3
Stambene štedionice	1			
KREDITNE INSTITUCIJE UKUPNO	275	5	156	3
2. FINANSIJSKE INSTITUCIJE	PN	FT	PN	FT
Hrvatska pošta	23		3	
Društva za poslovanje finansijskim instrumentima	5		1	
Društva za upravljanje investicijskim fondovima	5		2	
Fina			1	
Leasing društva	1		2	
Društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima	1			
Osiguravajuća društva	3		1	
Mjenjači, Kartičarsko poslovanje, Igre na sreću	5		3	
FINANSIJSKE INSTITUCIJE UKUPNO	43		13	
3. NEFINANSIJSKI SEKTOR	PN	FT	PN	FT
Javni bilježnici, Odvjetnici, Računovođe	11		5	
NEFINANSIJSKI SEKTOR UKUPNO	11		5	
OBVEZNICI UKUPNO	329	5	174	3
4. DRŽAVNA TIJELA	PN	FT	PN	FT
Policija	49	3	49	3
Uskok	14		14	
Porezna uprava	9		9	
Carinska uprava	9	2	5	2
Nadležna državna odvjetništva	5		5	
Finansijski inspektorat	4		4	
Finansijska policija	2		2	
Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa	2		2	
Sigurnosno obavještajna agencija		1		1
Sud	1		1	
Hanfa	1		1	
DRŽAVNA TIJELA UKUPNO	96	6	92	6
5. STRANE FINANSIJSKO OBAVJEŠTAJNE JEDINICE (FIU)	PN	FT	PN	FT
FIU	62	5	62	5
UKUPNO (1+2+3+4+5)	487	16	328	14
SVEUKUPNO	503		342	

10.2. Proslijedjeni analitički izvještaji nadležnim tijelima

Kada Ured na temelju analitičke obrade podataka, informacija i dokumentacije koje prikupi u skladu sa Zakonom ocijeni da u vezi s transakcijom ili određenom osobom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma u zemlji ili inozemstvu, o tome u pisanom obliku, sa svom potrebnom dokumentacijom, obavještava nadležna državna tijela ili strane finansijsko-obavještajne jedinice sukladno odredbama članka 65. Zakona (kako je prikazano u Tablici 16.).

Tablica 16.

OSNOVNI PRIMATELJI PROSLIJEĐENIH ANALITIČKIH IZVJEŠTAJA U 2011. GODINI		
PRIMATELJ*	PRANJE NOVCA	FIN. TERORIZMA
POLICIJA	63	1
USKOK	48	
NADLEŽNA DRŽAVNA ODVJETNIŠTVA	33	
POREZNA UPRAVA	21	
FINANSIJSKI INSPEKTORAT	16	
SIGURNOSNO OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA		5
DRŽAVNA TIJELA UKUPNO	181	6
UREDI DRUGIH DRŽAVA (FIU)		
ČLANICE EU	4	
OSTALI FIU		
UREDI DRUGIH DRŽAVA (FIU) UKUPNO	4	
UKUPNO	185	6
UKUPNO		191

*OSNOVNI PRIMATELJI - slučajevi se proslijeduju nadležnom tijelu na daljnji postupak, po potrebi kopija na znanje i drugim tijelima, a uvijek i državnom odvjetništvu

U okviru 121 slučaja dostavljena nadležnim tijelima na daljne postupanje (vidjeti Tablicu 2. str. 24.) Ured je nadležnim tijelima dostavio ukupno 191 izvješće o analitičko-obavještajnoj obradi sumnjivih transakcija i osoba, od kojih 185 izvješća se odnosi na sumnju na pranje novca, a 6 izvješća na sumnju na financiranje terorizma, kako je prikazano u Tablici 16.

XI. STRATEGIJSKA ANALITIKA

XI. STRATEGIJSKA ANALITIKA

11.1. Strategijska analiza obavijesti o sumnjivim transakcijama

Strategijska analitika primarno analizira zaprimljene obavijesti o sumnjivim transakcijama temeljem njihovih specifičnih karakteristika, proučava ih te daje statistički i sadržajni pregled podataka i informacija s ciljem prepoznavanja, praćenja i analizira pojavnih oblika pranja novca i financiranja terorizma.

Statistička i sadržajna analiza obavijesti o sumnjivim transakcijama zaprimljenih tijekom 2011. godine od pojedinih obveznika, pokazuje da je Ured zaprimio od obveznika ukupno 334 obavijesti o sumnjivim transakcijama (kako je prikazano u Tablici 17.), a od toga je Ured:

- na temelju 112 obavijesti o sumnjivim transakcijama, a u kojima su obveznici naveli obrazložene razloge za sumnju na pranje novca, inicirao otvaranje 112 novih predmeta, (kako je prikazano u Tablici 18.)
- 143 obavijesti o sumnjivim transakcijama analitički obradio u okviru već ranije otvorenih predmeta (kako je prikazano u Tablici 19.)
- u 79 obavijesti o sumnjivim transakcijama u kojima obveznici nisu naveli obrazložene razloge za sumnju na pranje novca, Ured je proveo predanalitičke obrade sumnjivih transakcija koje nisu rezultirale inicijalizacijom-otvaranjem novih predmeta. (kako je prikazano u Tablici 20.)

11.1.1. Broj zaprimljenih obavijesti o sumnjivim transakcijama od obveznika

Tablica 17.

OBVEZNIK	BROJ UKUPNO ZAPRIMLJENIH OST-a U 2011.g.	
	BROJ	%
BANKE	279	83,53%
HRVATSKA POŠTA	23	6,89%
DRUŠTVA ZA UPRAV. INVESTI. FONDOVIMA	5	1,50%
DRUŠTVA ZA UPRAV. FIN. INSTRUMENTIMA	5	1,50%
DRUŠTVA ZA UPRAV. MIR. FONDOVIMA	1	0,30%
STAMBENE ŠTEDIONICE	1	0,30%
MJENJAČI	3	0,90%
OSIGURAVAJUĆA DRUŠTVA	3	0,90%
IGRE NA SREĆU	1	0,30%
KARTICE	1	0,30%
LEASING	1	0,30%
ODVJETNICI	3	0,90%
JAVNI BILJEŽNICI	7	2,10%
RAČUNOVOĐE	1	0,30%
SVEUKUPNO	334	100%

11.1.2. Inicijalizacija otvaranja novih predmeta:

Tablica 18.

OBVEZNIK	BROJ ZAPRIMLJENIH OST-a KOJI SU INICIRALI OTVARANJE PREDMETA U 2011.g.	
	BROJ	%
Banke	100	89,29%
Hrvatska pošta	1	0,89%
Društva za uprav. inv. fondovima	2	1,79%
Društva za uprav. fin. instrumentima	1	0,89%
Mjenjači	1	0,89%
Osiguravajuća društva	1	0,89%
Kartice	1	0,89%
Leasing	1	0,89%
Odvjetnici	1	0,89%
Javni bilježnici	2	1,79%
Računovođe	1	0,89%
SVEUKUPNO	112	100%

11.1.3. Analitičko-obavještajna obrada sumnjivih transakcija u okviru već ranije otvorenih predmeta

Tablica 19.

OBVEZNIK	BROJ ZAPRIMLJENIH OST-a KOJI SU PROCESUIRANI U 2011.g.	
	BROJ	%
Banke	115	80,42%
Hrvatska pošta	21	14,69%
Društva za uprav. inv. fondovima	3	2,10%
Društva za uprav. fin. instrumentima	1	0,70%
Mjenjači	2	1,40%
Odvetnici	1	0,70%
SVEUKUPNO	143	100%

11.1.4. Pred-analitička obrada sumnjivih transakcija

Tablica 20.

OBVEZNIK	BROJ ZAPRIMLJENIH OST-a KOJI NISU INICIRALI OTVARANJE PREDMETA NITI SU PROCESURANI U 2011.g.	
	BROJ	%
BANKE	64	81,1%
HRVATSKA POŠTA	1	1,27%
DRUŠTVA ZA UPRAV. FIN. INSTRUMENTIMA	3	3,80%
DRUŠTVA ZA UPRAV. MIR. FONDOVIMA	1	1,27%
STAMBENE ŠTEDIONICE	1	1,27%
OSIGURAVAJUĆA DRUŠTVA	2	2,53
IGRE NA SREĆU	1	1,27%
ODVJETNICI	1	1,27%
JAVNI BILJEŽNICI	5	6,33%
SVEUKUPNO	79	100%

Dakle, analiza pokazuje da je 76,34% ($112=33,53\%+143=42,81\%$) svih zaprimljenih obavijesti o sumnjivim transakcijama obveznika analitički-obavještajno obrađeno od strane Ureda, dok 23,65% (79) zaprimljenih transakcija nije bilo predmetom analitičke, već samo predanalitičke obrade. Osim toga 89,29% obavijesti o sumnjivim transakcijama relevantnih za inicijalizaciju i otvaranje novih predmeta sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma dolazi iz bankarskog sektora.

Važno je napomenuti da Ured obveznike izravno obaviještava o analizi korisnosti njihovih obavijesti o sumnjivim transakcijama gdje je analiza, kako opća, koja ukazuje na udio podataka koje su svrhovite i podobne za daljnju analitičko-obavještajnu obradu istih i koje su nesrhovite i na temelju kojih se ne može raditi analitičko-obavještajna obrada istih, tako i posebna, u odnosu na povratni podatak obvezniku o postupanju Ureda u odnosu na svaku konkretnu zaprimljenu obavijest. Navedena pojedinačna analiza po konkretnom obvezniku nije dio ovog Izvješća jer predstavlja klasificirani podatak i isključivo je dostupna pojedinom obvezniku.

11.1.5. Sumnjive transakcije prema "svrsi" provođenja, prikazane su u Tablici 21.

Tablica 21.

SVRHA PROVOĐENJA	UKUPNO	POSTOTNI UDJEL
AUTOMOBIL	1	0,31%
AVANS	2	0,62%
ČEK	2	0,62%
DOBIT	4	1,24%
DRUGO	161	49,85%
IGRE NA SREĆU	4	1,24%
KREDIT	11	3,41%
KUPNJA STRANE GOTOVINE	5	1,55%
NEKRETNINE	16	4,95%
PLOVILA	2	0,62%
POZAJMICA	41	12,69%
PRODAJA STRANE GOTOVINE	2	0,62%
ROBA	3	0,93%
ŠTEDNJA	47	14,55%
UDJELI	8	2,48%
USLUGA	3	0,93%
VRIJEDNOSNI PAPIRI	8	2,48%
ŽIVOTNO OSIGURANJE	3	0,93%
UKUPNO	323	100%

11.1.6. Sumnjive transakcije prema "načinu" provođenja, prikazane su u Tablici 22.

Tablica 22.

BROJ SUMNJIVIH TRANSAKCIJA ZAPRIMLJENIH U 2011. G. PREMA OBILJEŽJU «NAČIN PROVOĐENJA»		
NAČIN PROVOĐENJA	UKUPNO	%
DOZNAKA IZ INOZEMSTVA	57	17,65%
DOZNAKA U INOZEMSTVO	45	13,93%
DRUGO	16	4,95%
ISPLATA	103	31,89%
MJENJAČKI POSLOVI	5	1,55%
PRIJENOS NOVCA	27	8,36%
TUZEMNA DOZNAKA	4	1,24%
UPLATA	66	20,43%
UKUPNO:	323	100,00%

Temeljem podataka iz Tablice 22. vidljivo je da prevladaju sumnjive transakcije provedene kao isplate na koje se odnosi 31,89% svih sumnjivih transakcija, te potom sumnjive transakcije uplata na koje se odnosi 20,43% svih sumnjivih transakcija.

11.1.7. Indikatori za prepoznavanje sumnjivih transakcija

U Tablici 23 nalazi se pregled učestalosti korištenja pojedinačnih indikatora od strane banaka i drugih obveznika (bilo samostalno bilo u kombinaciji) za prepoznavanje sumnjivih transakcija i opis svakog od korištenih pojedinačnih indikatora, a koje indikatore su banke i drugi obveznici dužni koristiti prilikom obavješćivanja Ureda o sumnjivim transakcijama.

Tablica 23.

OPIS INDIKATORA	UČESTALOST
3.6. PRILJEV SREDSTAVA U ZNATNOM IZNOSU KOJI SE ODMAH TRANSFERIRA NA VIŠE RAZLICITIH RACUNA ILI PODIŽE U GOTOVINI.	54
2.6. ISPLATA VELIKIH IZNOSA GOTOVINE S RACUNA, ODMAH PO PRILJEVU SREDSTAVA NA RACUN.	46
3.3. PRILJEV SREDSTAVA IZ INOZEMSTVA U KORIST DOMACE/STRANE OSOBE KOJI DOLAZI IZ ZEMALJA VISOKOG RIZIKA .	42
3.2. ODLJEV/PRILJEV SREDSTAVA U/IZ INOZEMSTVA KOJI NIJE U SKLADU S UOBICAJENIM POSLOVIMA KLIJENTA I/ILI ODSTUPAJU OD UOBICAJENOG PROMETA PO RACUNU KLIJENTA.	39
2.2. UCESTALE UPLATE GOTOVINE.	35
3.8. ZNACAJNO I NAGLO POVECANJE PROMETA RACUNA BEZ PRIHVATLJIVOGRAZLOGA.	34
2.11.UZASTOPNA ISPLATA/POLAGANJE GOTOVINE S/NA RACUN TIJEKOM JEDNOG DANA ILI NEKOLIKO UZASTOPNIH DANA, A CIJA JE UKUPNA VRIJEDNOST ZNATNA.	33
2.1. UPLATA GOTOVINE KOJA IZRASITO ODSTUPA OD UOBICAJENOG POSLOVANJA KLIJENTA.	26
3.5. PRILJEV SREDSTAVA IZ INOZEMSTVA KOJI SE ODMAH TRANSFERIRA DALJE U INOZEMSTVO U KORIST ISTE STRANKE ILI U KORIST DRUGE STRANKE.	18
3.7. AKTIVIRANJE NEAKTIVNIH RACUNA, OSOBITO AKO NJIHOVO AKTIVIRANJE CINE TRANSAKCIJE U ZNACAJNIM IZNOSIMA.	17
2.8. NALOZI ZA DOZNAKE U INOZEMSTVO BEZ PRIHVATLJIVOGRAZLOGA ZA PLACANJE.	14
1.4. KLIJENT USTRAJNO TRAŽI DA SE TRANSAKCIJA OBAVI BRZO I BEZ BIROKRACIJE VREMENSKI PRITISAK.	12
3.4. ODLJEV SREDSTAVA U INOZEMSTVO U KORIST OFF SHORE DRUŠTAVA ILI DRUGIH KOMPANIJA IZ ZEMALJA VISOKOG RIZIKA ILI U KORIST FIZICKIH OSOBA IZ ZEMALJA VISOKOG RIZIKA.	12
7.5. FINANSIJSKA SREDSTVA NEPROFITNE ORGANIZACIJE NALAZE SE NA RACUNIMA FIZICKIH OSOBA.	12
5.6. ULAGANJA U NEKRETNINE FINANCIRANA SREDSTVIMA PRIMLJENIM IZ STRANIH IZVORA ILI GOTOVINSKIM UPLATAMA.	10
2.16.UCESTALO OBAVLJANJE GOTOVINSKIH TRANSAKCIJA JEDVA ISPOD PRAGA OD HRK 200.000 ILI ODGOVARAJUCEG IZNOSA U DRUGOJ VALUTI.	9
1.3. KLIJENT POKUŠAVA NAGOVARITI ZAPOSLENIKA BANKE DA NE ISPUNI POTREBNE OBRASCE ILI ODSTUPI OD UOBICAJENE PROCEDURE. PRI TOME SE PONAŠA NEPRIMJERENO, VICE I PRIJETI, ILI OBRNUTO PRETJERANO LJUBAZNO I MOLBAMA POKUŠAVA PRIDOBITI ZAPOSLENIKA...	7
2.14.VELIKI BROJ POJEDINACA KOJI VRŠE UPLATE NA ISTI RACUN BEZ VALJANOGRAZLOGA.	7
2.18.UPLATA GOTOVINE U KOJU SU UKLJUCENI SVEŽNJEVI NOVCANICA KOJI SU OMOTANI NA NEUOBICAJEN NACIN.	7
3.1. UCESTALI ODLJEVI SREDSTVA U MANJIM IZNOSIMA KOJI ODSTUPAJU OD UOBICAJENOG POSLOVANJA KLIJENTA.	6
2.4. UCESTALE MJENJACKE TRANSAKCIJE.	5
2.9. NEAKTIVAN RACUN ODJEDNOM SE AKTIVIRA BEZ PRIHVATLJIVOGRAZLOGA.	5
2.13.CESTE DISLOCIRANE UPLATE KOJE VRŠI TRECA STRANA U POSLOVNICAMA KOJE NISU POSLOVNICA VLASNIKA RACUNA.	5
6.7. PLAĆANJE ZAJMA, KREDITA ILI DUGA.	5

2.3. VELIKI IZNOSI KOJI SE POLAŽU U NOVCANICAMA MALIH APOENA.	4
1.6. KLIJENT OTVARA VIŠE TRANSAKCIJSKIH RACUNA ISTE VRSTE BEZ NAVOĐENJA PRIHVATLJIVOG RAZLOGA, ODNOSENTO, ZATVARA RACUNE KAKO BI OTVORIO NOVE RACUNE.	3
1.12. KLIJENT IMA NEOBICNO PODROBNA SAZNANJA O ZAKONU O SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA.	3
2.19. KLIJENT UPLACUJE GOTOVINU I PRI TOME NE ZNA O KOJEM IZNOSU GOTOVINE SE RADI.	3
1.9. KLIJENT JE NEREZIDENT KOJI ŽELI OTVORITI RACUN IZ NEPRIHVATLJIVIH RAZLOGA (PRIMJER: OBAVLJANJE DJELATNOSTI NA PODRUCJU RH BEZ REGISTRACIJE PODUZECΑ ILI OSNIVANJA PODRUŽNICE).	2
1.10. PUNOMOĆ ZA RASPOLAGANJE SREDSTVIMA NA RACUNU DANA JE OSOBAMA KOJE NISU POSLOVNO ILI RODBINSKI U VEZI S KLIJENTOM.	2
1.13. KLIJENT NE ŽELI IZVRŠITI TRANSAKCIJU ILI MIJENJA INFORMACIJE I/ILI IZNOS NAKON ŠTO JE ČUO DA ĆE TRANSAKCIJA BITI EVIDENTIRANA I PRIJAVLJENA.	2
2.10. INZISTIRANJE KLIJENTA NA OBAVLJANJU GOTOVINSKE TRANSAKCIJE KOJA SE UOBICAJENO I LOGICNO OBAVLJA KAO BEZGOTOVINSKA TRANSAKCIJA.	2
4.1. OTVARA SE RACUN NA KOJI SE UPLACUJU IZNOSI (GOTOVINSKI ILI BEZGOTOVINSKI) KOJE KLIJENT DAJE KAO JAMSTVO ODNOSENTO DEPOZIT KOJI JE OSIGURANJE ZA ZADUŽIVANJE U BANCI.	2
4.2. PRILJEVI NASLOVLJENI KAO: KREDITNA LINIJA, ZAJAM ILI PREDUJAM POSEBICE AKO PRILJEVI STIŽU IZ INOZEMSTVA PRI CEMU JE NAVEDENI ZAJMODAVAC FIKTIVNO/OFFSHORE DRUŠTVO (ZEMLJA VISOKOG RIZIKA) ILI POJEDINAC ILI DRUŠTVO...	2
5.1. TRANSAKCIJE S VRIJEDNOSnim PAPIRIMA PO NALOGU ILI U KORIST KLIJENATA KOJI DOLAZE IZ ZEMALJA VISOKOG RIZIKA.	2
6.8. PLAĆANJE PREMA SPORAZUMU/DOGOVORU OD.	2
6.9. PLAĆANJE PREMA UPUTAMA....	2
1.1. KLIJENT SE POKUŠAVA IDENTIFICIRATI KRIVOTVORENIM, TUDIM ILI LAŽnim DOKUMENTIMA.	1
1.7. KLIJENT SE RASPITUJE O KAKO IZBJECI DA SE TRANSAKCIJA PRIJAVI I BESPOTREBNO JE POJAŠNJAVA.	1
1.8. KLIJENT SE POJAVA LJUJE U DRUŠTVU OSOBE ZA KOJU SE CINI DA MU NIJE BLISKA I KOJA OSTAVLJA DOJAM DA NADZIRE KLIJENTA I/ILI TRANSAKCIJU	1
1.14. KLIJENT POKUŠAVA USPOSTAVITI BLISKE ODNOSE S OSOBLJEM, TE NUDI NOVAC, POKLONE ILI DRUGE NEUOBICAJENE POGODNOSTI KAO PROTUUSLUGU ZA IZVOĐENJE VIDLJIVO NEUOBICAJENOG ILI SUMNJIVOG POSLA.	1
4.4. PRIJEVREMENA OTPLATA KREDITA ILI ZAJMA OD STRANE TRECIH OSOBA PUNO RANIJE OD ROKA DOSPIJECA.	1
4.5. ODMAH PO ISPLATI KREDITA/ZAJMA SREDSTVA SE TRANSFERIRAJU NA RACUN BANKE IZ ZEMLJE VISOKOG RIZIKA (OFFSHORE BANKA) ILI TRECE OSOBE U INOZEMSTVU.	1
4.7. ZAHTJEV ZA IZDAVANJE NEUOBICAJENIH POTVRDA O CUVANJU VRIJEDNOSNIH PAPIRA ILI UPRAVLJANJU U ULAGANJIMA. KOJE BI SLUŽILE KAO OSNOVA USLUGE DRUGE BANKE.	1
5.5. KUPNJA I PRODAJA VRIJEDNOSNICA POD OKOLNOSTIMA KOJE NEMAJU LOGICNI I UOBICAJENO POSLOVNI KARAKTER (NPR. KLIJENT NASTOJI KUPITI POJEDINI VRIJEDNOSNI PAPIR I ODMAH GA NAKON TOGA PRODATI BEZ ANALIZE CIJENE...)	1
5.8. UPLATA NOVCANIH SREDSTAVA DOLAZI S RACUNA KLIJENTU KOJI JE RAZLICIT OD RACUNA KOJI JE KLIJENT NAVEO PRILIKOM SKLAPANJA UGOVORA I OBRATNO. KLIJENT ZAHTJEVA ISPLATU NA RACUN KOJI NIJE NAVEO PRILIKOM SKLAPANJA UGOVORA...	1
6.1. PLACANJE TROŠKOVA.	1
6.5. KONZULTACIJSKE USLUGE.	1
6.6. AVANS.	1
7.1. VISOK IZNOS I NEJASNA UPOTREBA SREDSTAVA ZA TROŠKOVE KOJI NISU POVEZANI S DJELATNOŠĆU NEPROFITNE ORGANIZACIJE.	1
7.3. FINANCIJSKE AKTIVNOSTI NEPROFITNIH ORGANIZACIJA KOJE NISU U SKLADU SA CILJEM I SVRHOM ZA KOJU JE ORGANIZACIJA REGISTRIRANA.	1

11.1.8. Zakonski opis sumnjive transakcije od strane obveznika

U Tablici 24. nalazi se pregled korištenja pojedinih obilježja sumnjive transakcije (bilo samostalno bilo u kombinaciji) iz članka 42., stavak 7. Zakona, a koja obilježja predstavljaju zakonski opis sumnjive transakcije, te koja obilježja su banke i drugi obveznici dužni koristiti prilikom obavljanja Ureda o sumnjivim transakcijama navodeći obrazloženje razloga za sumnju na pranje novca i financiranje terorizma.

Tablica 24.

OBILJEŽJE	OPIS	UČESTALOST
1	TRANSAKCIJA UKLJUČUJE SREDSTVA PROIZAŠLA IZ NEZAKONITIH AKTIVNOSTI ILI POVEZANA S FINANCIRANJEM TERORIZMA S OBZIROM NA VLASNIŠTVO, PRIRODU, IZVOR, LOKACIJU ILI KONTROLU TAKVIH SREDSTAVA	22
2	TRANSAKCIJA PO SVOJIM ZNAČAJKAMA POVEZANIM SA STATUSOM STRANKE ILI DRUGIM ZNAČAJKAMA STRANKE ILI SREDSTAVA ILI DRUGIM OSOBITOSTIMA OČITO ODSTUPA OD UOBIČAJENIH TRANSAKCIJA ISTE STRANKE, TE DA ODGOVARA POTREBNOM BROJU I VRSTI INDIKATORA KOJI UPUĆUJU NA TO	56
3	TRANSAKCIJA JE USMJERENA NA IZBJEGAVANJE PROPISA KOJI REGULIRAJU MJERE SPRJEČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA	7
4	UVIJEK KADA OBVEZNIK PROCIJENI DA U VEZI S TRANSAKCIJOM ILI STRANKOM POSTOJE RAZLOZI ZA SUMNU NA PRANJE NOVCA I FINANCIRANJE TERORIZMA	198
UKUPNO		283

Slijedom podataka vidljivo je da je u definiranju sumnjive transakcije od strane obveznika najčešće korišteno obilježje pod brojem 4.

11.2. Strategijska analiza obavijesti o gotovinskim transakcijama

11.2.1. Gotovinske transakcije prema pojedinačnim iznosima

U Tablici 25. prikazane su gotovinske transakcije razvrstane prema veličini pojedinačnih iznosa u kojima su prijavljene Uredu.

Tablica 25.

PREMA IZNOSU	BROJ GOTOVINSKIH TRANSAKCIJA	%
<= 999.999,99 kn	55.185	95,86%
>= 1.000.000,00 kn	2.381	4,14%
UKUPNO	57.566	100,00%

Slijedom podataka vidljivo je da se gotovo 96 % svih gotovinskih transakcije odnosi na transakcije koje su Uredu prijavljene u iznosima manjim od 1.000.000,00 kn, dok se svega cca 4% svih gotovinskih transakcija odnosi na tzv. velike transakcije prijavljene od strane obveznika u iznosima od 1.000.000,00 kn i većim.

U Tablici 26. prikazane su gotovinske transakcije razvrstane prema načinu provođenja.

Tablica 26.

NAČIN PROVOĐENJA	BROJ GOTOVINSKIH TRANSAKCIJA	%
DRUGO	23	0,04%
ISPLATA	31.471	54,67%
MJENJAČKI POSLOVI	1.353	2,35%
UPLATA	24.719	42,94%
UKUPNO	57.566	100,00%

Slijedom navedenih podataka vidljivo je prevladavaju gotovinske transakcije provedene kao isplate i to u udjelu od cca 55%, te gotovinske transakcije provedene kao uplate u udjelu od cca 43%.

Tablica 27.

SVRHA GOTOVINSKIH TRANSAKCIJA ZAPRIMLJENIH U RAZDOBLJU OD 01.01.2011. - 31.12.2011.G.		
SVRHA TRANSAKCIJE	BROJ TRANSAKCIJA	%
ŠTEDNJA	30.153	52,38
DRUGO(NAVESTI)	16.679	28,97
NEKRETNINA	4.353	7,56
POZAJMICA	1.287	2,24
PRODAJA STRANE VALUTE	1.236	2,15
KREDIT	1.179	2,05
KUPNJA STRANE GOTOVINE	682	1,18
DOBIT	426	0,74
ROBA	368	0,64
USLUGA	270	0,47
UDJELI	231	0,40
IGRE NA SREĆU	222	0,39
VRIJEDNOSNI PAPIRI	153	0,27
ČEK	150	0,26
AUTOMOBIL	117	0,20
PLOVILA	22	0,04
AVANS	16	0,03
ŽIVOTNO OSIGURANJE	14	0,02
UMJETNINE	8	0,01
UKUPNO	57.566	100

Temeljem podataka iz tablice 27. vidljivo je da su gotovinske transakcije prijavljene uredu najčešće izvršene s osnove štednje.

11.3. Strategijska analiza obavijesti o prijenosu gotovine preko državne granice

Tijekom 2011. godine Carinska uprava RH, sukladno članku 74. Zakona, je obavijestila Ured o 219 prijenosa gotovine preko državne granice (fizičke osobe) od kojih su za 9 prijenosa carinski službenici ocijenili da postoje razlozi za sumnju na pranje novca i financiranje terorizma.

Ured je zaprimio 185 obavijesti o unosu gotovine u RH, od kojih je u 6 slučaja ocijenjeno da postoje razlozi za sumnju na pranje novca i financiranje terorizma. Od 34 zaprimljenih obavijesti o iznošenju gotovine iz RH, u 3 slučaju carinski službenici ocijenili su da postoje razlozi za sumnju na pranje novca i financiranje terorizma.

Ured je zaprimio 192 obavijesti gdje su fizičke osobe prijavile prijenos gotovine preko državne granice, od kojih je u 4 slučaja ocijenjeno da postoje razlozi za sumnju na pranje novca financiranje terorizma. Od 27 slučaja u kojima su fizičke osobe pokušale neprijavljeno prenijeti gotovinu preko državne granice, u njih 5 carinski službenici su ocijenili da postoje razlozi za sumnju na pranje novca financiranje terorizma (vidjeti Tablicu br. 14. na str. 55).

11.4. Pregled i vođenje jedinstvene statistike sustava suzbijanja pn/ft u 2011. godini

Pregled i vođenje statistike za 2011. godinu

Sukladno međunarodnim standardima i Zakonu, a zbog procjene djelotvornosti cjelovitog sustava u suzbijanju pranja novca i financiranja terorizma u RH, nadležna državna tijela moraju voditi sveobuhvatnu statistiku i Uredu dostavljati podatke o postupcima za kaznena djela pranja novca i financiranja terorizma (**čl. 33. Treće Direktive 2005/60/EZ i čl. 82. Zakona**).

Prema, do sada, dostavljenim podacima Uredu od strane DORH-a i nadležnih sudova u RH za kazneno djelo pranja novca, od strane nadležnih sudova pokrenute su 133 istrage, podignuto 129 optužnica i doneseno 60 presuda. Od toga kako je prikazano u Tablici 28. tijekom 2011. godine je pokrenuto 28 istraga, podignuta 21 optužnica i doneseno 11 presuda za kaznena djela pranja novca.

U preko 97% ovih slučajeva Ured je bio inicijator dostave nadležnim tijelima slučajeva sa sumnjom na pranje novca, na temelju podataka iz svojih baza, ili je putem interaktivne međuinstitucionalne suradnje sudjelovao kao potpora tijelima progona ili nadzornim službama Ministarstva financija.

Međutim, ovi podaci o pravosudnoj statistici nisu konačni, jer nadležni sudovi i državna odvjetništva moraju dva puta godišnje Uredu dostaviti podatke o postupcima za kaznena djela pranja novca i financiranja terorizma.

Dakle, podaci prikazani u Tablici 28. prikazuju povezanu statistiku preventivnog sustava, od zaprimanja u Uredu inicijalnih obavijesti o sumnjivim transakcijama, do završetka pravosudnih postupaka okončanih pokretanjem istraga, podizanjem optužnica i donošenjem presuda za kazneno djelo pranja novca.

Tablica 28.

PODACI O IZVORU INICIJALNIH PREDMETA				STATISTIKA UREDA				STATISTIKA PRAVOSUĐA					
2011	OBAVIJESTI O SUMNJVIVIM TRANSAKCIJAMA		ANALITIČKE OBRADE		PROSLIJEĐENI SLUČAJEVI		ISTRAGE		OPTUŽNICE		PRESUDE		
	PN	FT	PN	FT	PN	FT	PN	FT	PN	FT	PN	FT	
OBVEZNICI	329	5	174	3	117	4	28	0	21	0	11	0	
DRŽAVNA TIJELA	96	6	92	6									
STRANI UREDI	62	5	62	5									
UKUPNO	487	16	328	14									
UKUPNO	503		342		121		28		21		11		

U Tablici 28. prikazani su pojedinačno ključni pokazatelji iz Tablice 1. str. 23.: ukupan broj otvorenih predmeta za analitičku obradu: 342 (od toga 177 predmeta su otvorena na temelju prijava sumnjičivih transakcija od strane obveznika, 98 predmeta su otvorena na inicijativu državnih tijela, a 67 predmeta je otvoreno na zamolbu stranih financijsko-obavještajnih jedinica).

Nadalje, u Tablici 28. prikazan je i ukupan broj slučajeva koji su dostavljeni nadležnim tijelima: 121 (od toga 117 sa sumnjom na pranje novca i 4 sa sumnjom na financiranje terorizma). Također je prikazana i statistika pravosuđa za 2011. godinu (broj pokrenutih istraga, podignutih optužnica i donesenih presuda za kaznana djela pranja novca).

Ured je dio preventivnog sustava i predstavlja samo jednu kariku u sustavu, dok se djelotvornost cijelog sustava suzbijanja pranja novca uglavnom mjeri presudama za pranje novca i oduzimanjem nezakonitih sredstava.

Važno je napomenuti da Ured ne može utjecati na brzinu postupanja od strane drugih nadzornih tijela i tijela progona i sudova, odnosno ne može utjecati na broj okončanih izvida i financijskih istraga, pokrenutih sudskih istraga, podignutih optužnica ili donesenih presuda za kazneno djelo pranja novca jer su za te postupke nadležna druga tijela u sustavu suzbijanja pranja novca.

Rezultate rada Ureda potrebno je usporediti, odnosno prikazati zajedno s rezultatima rada drugih tijela u sustavu, prije svega policije, državnog odvjetništva i sudova, iz dva razloga. Prvo, Ured nije izolirani sustav sam za sebe, već samo njegov dio. Drugo, konačni rezultati sustava pokazuju djelotvornost cijelovitog sustava, a što predstavlja rezultat zajedničkog rada i međuinstitucionalne suradnje svih nadležnih tijela u sustavu.

Naime, transakcije koje su kao sumnjičive Uredu prijavile banke i dr. obveznici i koje su predmet analitičkog rada Ureda, ne znači da su iste, u većini slučajeva, nezakonite, već se radi o transakcijama sumnjičivog kakraktera za koje tek treba dokazati da su nezakonitog karaktera.

Ove transakcije upućuju na sumnju o neobičnoj, nelogičnoj, te pravno i ekonomski neopravdanoj aktivnosti njenih sudionika, moguće u cilju prikrivanja pravog (nezakonitog) izvora novca. Analiza i utvrđivanje logičnosti, pravne i ekonomске opravdanosti tih transakcija i daljnje utvrđivanje njihovog zakonitog/nezakonitog izvora stavlja veliki izazov pred sva nadležna tijela u sustavu suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma.

Također, važno je napomenuti da se u predmetima pranja novca i financiranja terorizma radi o složenim finansijskim transakcijama koje se realiziraju za kratko vrijeme, a njihova analitička obrada ponekad traje mjesecima. Naime, „profesionalni perači“ novca se služe uslugama vrhunskih bankovnih stručnjaka, brokera, stručnjaka za računovodstvo, te konzultantskih kuća i odvjetnika, a sve u cilju prikrivanja pravog (nezakonitog) izvora novca.

Osim toga, većina slučajeva pranja novca povezana je s inozemstvom ili su povezani sa off shore destinacijama, a što otežava otkrivanje i dokazivanje slučajeva pranja novca od strane nadležnih tijela progona, te da se većina tih slučajeva mora rješavati uz pomoć stranih nadležnih tijela, putem međunarodne pravne pomoći, a što je samo po sebi dugotrajno i ishod tih postupaka većinom ovisi o kvaliteti podataka koji se dobiju iz inozemstva, a naročito je problem dobiti bankovne podatke iz nekih jurisdikcija kod kojih je „jaka“ bankovna tajna ili pak iz off shore destinacija.

Iz dostavljenih podataka DORH-a i nadležnih sudova o postupcima i fazama za kaznena djela pranja novca i financiranja terorizma vidljivo je da neki postupci za pranje novca, inicirani i dostavljeni od strane Ureda nadležnim tijelima, još prije nekoliko godina, tek sada se nalaze u fazama istraživačkog podizanja optužnica, što opet ukazuje na složenost dokazivanja u tim postupcima i na potrebno vrijeme za postupanja od strane drugih nadležnih tijela (nadzornih službi i tijela progona), a također ukazuje i na dugotrajnost u vođenju sudskih postupaka.

XII. PRIKAZ SLUČAJEVA SA SUMNjom NA PRANJE NOVCA PREDANIH OD STRANE UREDA NADLEŽnim TIJELIMA

XII PRIKAZ SLUČAJEVA PREDANIH OD STRANE UREDA NADLEŽNIM TIJELIMA

U nastavku prikazujemo sažetak samo nekih slučajeva sa sumnjom na pranje novca predanih nadležnim tijelima u RH i inozemnim uredima na daljnje postupanje.

Sukladno Zakonu (čl. 75. i 77.) i međunarodnim standardima prikaz ovih slučajeva je anoniman jer su u nekima od njih i daljnje aktivnosti Ureda, kao i aktivnosti drugih tijela kaznenog progona u tijeku.

SLUČAJ BROJ 1: SUMNJIVE TRANSAKCIJE IZ INOZEMNIH TVRTKI U OFF SHORE PREKO HRVATSKE TVRTKE

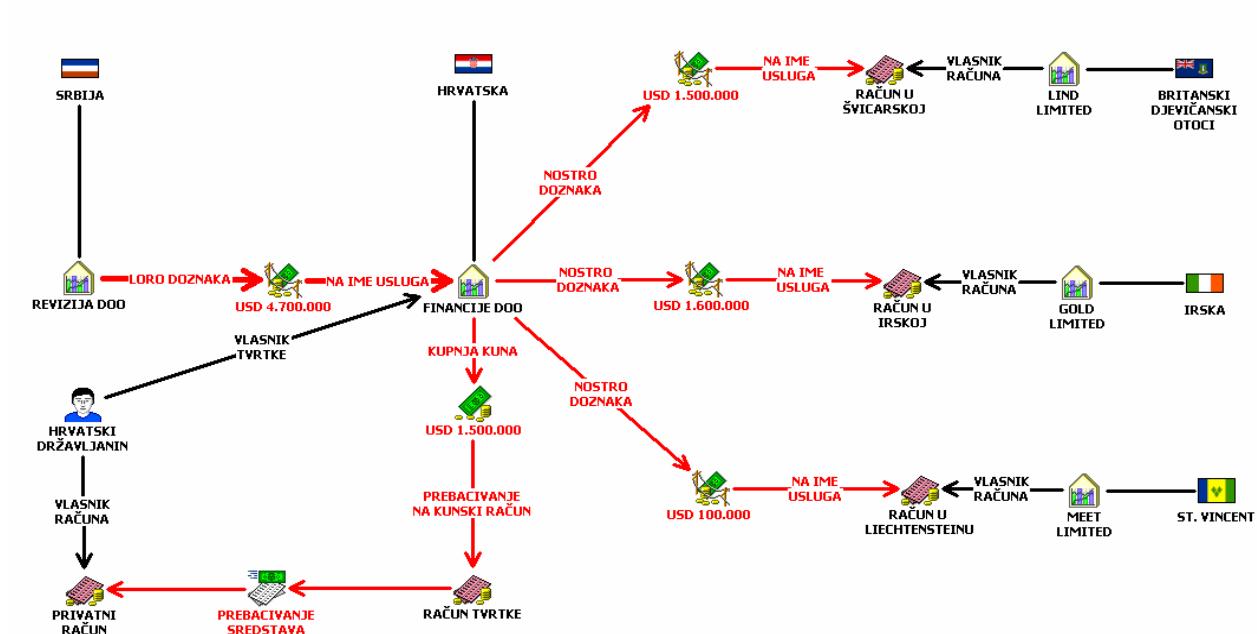
Tvrtka Financije d.o.o. sa sjedištem u RH koja inače nema zaposlenih, primila je od tvrtke Revizija d.o.o. sa sjedištem u R. Srbiji, doznaku u ukupnom iznosu od cca. 4,7 milijuna USD-a, nepoznatog izvora. Kao svrha naplate navedeno je plaćanje računovodstvenih i konzultantskih usluga. Odmah po priljevu sredstava sa računa tvrtke Financije d.o.o. sredstva su transferirana u inozemstvo u korist tri strane tvrtke u ukupnom iznosu od cca. 3,2 milijuna USD-a: u korist tvrtke Lind Limited sa sjedištem na Britanskim Djevičanskim otocima transferiran je iznos od cca. 1,5 milijuna USD-a na račun otvoren kod švicarske banke, u korist Gold Limited sa sjedištem u Irskoj transferiran je iznos od cca. 1,6 milijuna USD-a na račun otvoren kod irske banke i u korist tvrtke Meet Ltd sa sjedištem u ST. Vincet transferiran je iznos od cca. 100.000,00 USD na račun otvoren kod lihtenštajnske banke. Kao osnova svih plaćanja navode se pravne, računovodstvene i konzultacijske usluge. Ostatak sredstava (cca. 1,5 milijuna USD-a) iskorišten je za kupnju kunskih sredstava koja su prvo prebačena na kunki račun tvrtke Financije d.o.o. a zatim na privatni tekući račun njenog vlasnika (hrvatski državljanin)

Karakteristike slučaja:

- dozname iz inozemstva,
- dozname u inozemstvo u korist off shore tvrtki,
- osnova naplate/plaćanja su fiktivne usluge,
- znatni iznosi novčanih sredstava,
- međunarodna suradnja Ureda.

Ured je o sumnjivim transakcijama radi daljnog postupanja obavijestio Finansijski inspektorat, Poreznu upravu i Državno odvjetništvo RH.

KARTA POVEZANOSTI: NOVČANI TRANSFERI INOZEMNIH SUBJEKATA PREKO HRVATSKE TVRTKE

SLUČAJ BROJ 2: SUMNJVJE TRANSAKCIJE HRVATSKIH TVRTKI U INOZEMSTVO

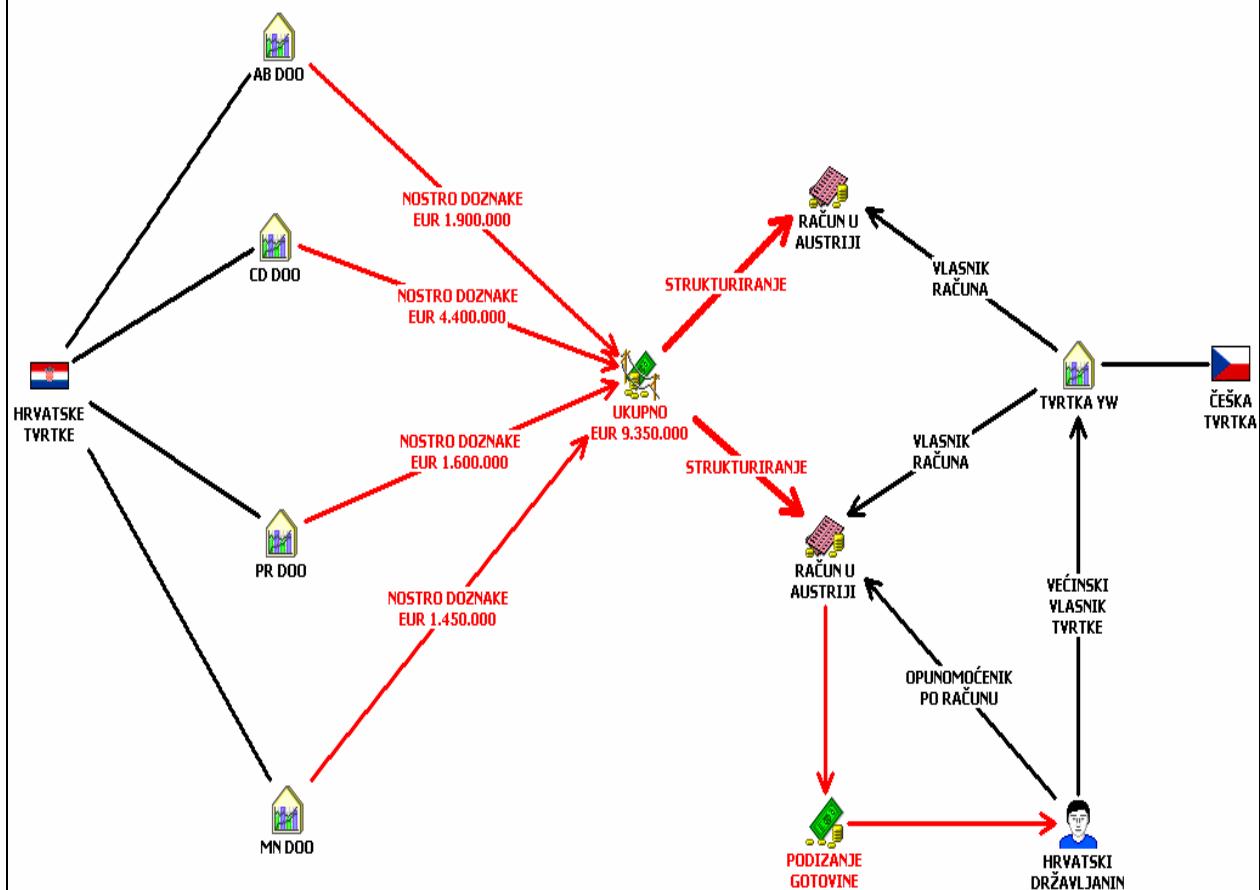
Četiri hrvatske tvrtke (A.B. d.o.o., C.D. d.o.o., P.R. d.o.o. i M.N. d.o.o.) u dužem vremenskom razdoblju su izvršile plaćanja u korist strane tvrtke Y.W. sa sjedištem u R. Češkoj na njena dva računa otvorena kod dviju austrijskih banaka (ukupno cca. 9,3 milijuna EUR-a). Većina plaćanja obavljena je putem strukturiranja uplata (veći broj plaćanja obavljen istog dana u pojedinačno manjim iznosima). U okviru međuinsticionalne i međunarodne suradnje Ureda utvrđeno je da je većinski vlasnik tvrtke Y.W. hrvatski državljanin koji je ujedno i opunomoćenik po jednom od računa češke tvrtke Y.W. otvorenog u austrijskoj banci s kojeg je podigao gotovinu u ukupnom iznosu od cca. 2,8 milijuna EUR-a. Za tvrtku Y.W. u matičnoj državi osim podatka da je registrirana nema drugih evidencija o poslovanju (porezne prijave i sl.).

Karakteristike slučaja:

- doznake u inozemstvo u korist inozemne tvrtke koja u matičnoj državi ne prijavljuje svoje poslovanje
- znati iznosi novčanih sredstava,
- podizanje znatne količine gotovine
- međuinsticionalna suradnja Ureda
- međunarodna suradnja Ureda.

Ured je o sumnjivim transakcijama radi daljnog postupanja obavijestio Finansijski inspektorat i Državno odvjetništvo RH.

KARTA POVEZANOSTI: NOVČANI TRANSFERI HRVATSKIH TVRTKI U INOZEMSTVO

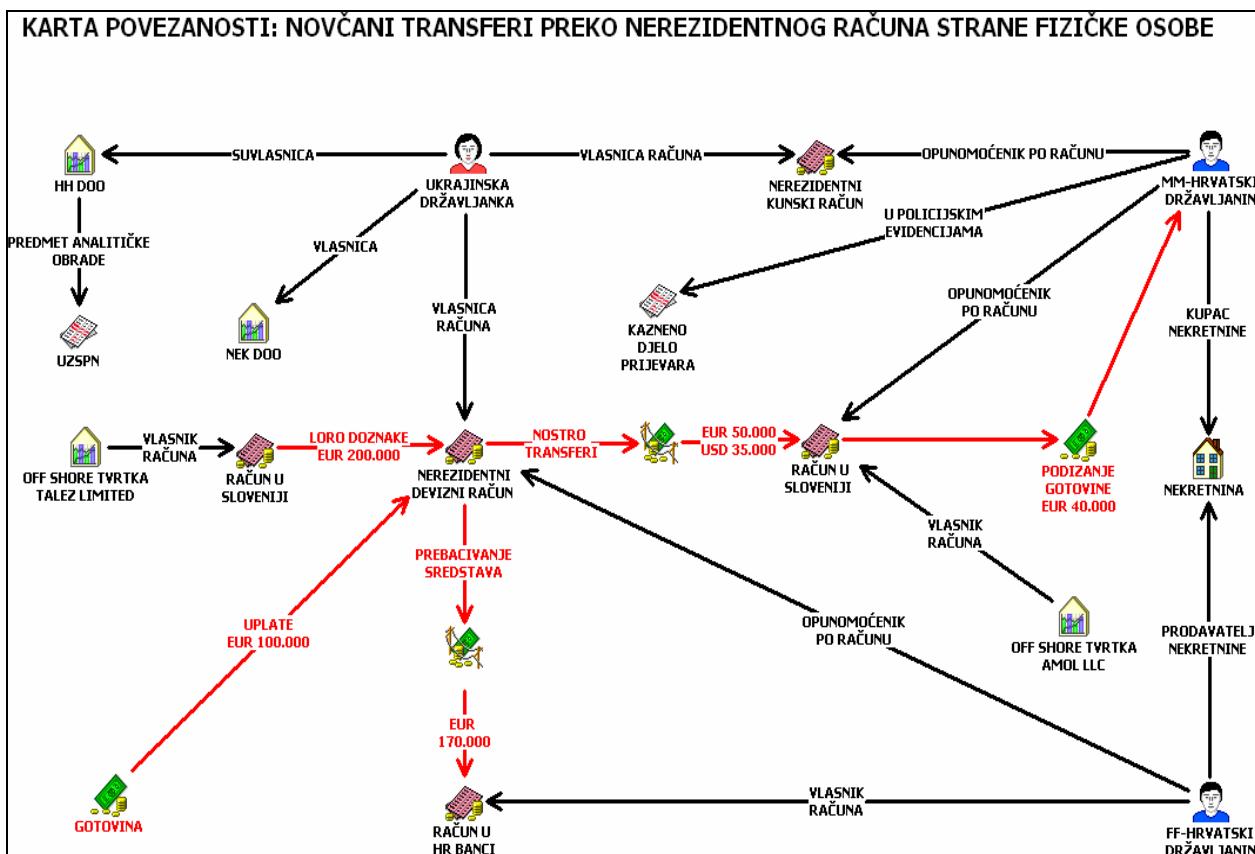
SLUČAJ BROJ 3: SUMNJVJE TRANSAKCIJE PREKO NEREZIDENTNOG RAČUNA STRANE FIZIČKE OSOBE

U korist deviznog nerezidentnog računa ukrajinske državljanke koji je otvoren u hrvatskoj banci a po kojem je opunomoćenik hrvatski državljanin FF evidentirane su uplate gotovine (cca. 100.000,00 EUR) te doznaće od off shore tvrtke Talez limited sa sjedištem u Delewareu s računa otvorenog kod slovenske banke (cca. 200.000,00 EUR). Nakon uplata gotovine sa deviznog nerezidentnog računa sredstva su transferirana u inozemstvo u korist off shore tvrtke Amol LLC sa sjedištem u Delewareu na račun otvoren u slovenskoj banci (cca. 50.000,00 EUR i 35.000,00 USD). Nakon primitka doznaće od tvrtke Talez limited sredstva su prebačena u korist računa hrvatskog državljanina F.F otvoren u hrvatskoj banci (cca. 170.000,00 EUR). U okviru međunarodne suradnje Ureda utvrđeno je da je po računu off shore tvrtke Amol LLC koji je otvoren kod slovenske banke opunomoćenik hrvatski državljanin (M.M) s kojeg je isti podigao gotovinu u iznosu od 40.000,00 EUR. Osim nerezidentnog računa ukrajinska državljanica kod iste hrvatske banke ima otvoren i kunski nerezidentni račun po kojem je opunomoćenik hrvatski državljanin MM. Za hrvatskog državljanina MM utvrđeno je da od hrvatskog državljanina FF kupio nekretninu te da je isti bio evidentiran u policijskim evidencijama kao počinitelj kaznenog djela prijevara a ukrajinska državljanica je suvlasnik hrvatske tvrtke HH d.o.o. koja je već ranije bila predmet analitičke obrade Ureda te vlasnica agencije za promet nekretnine Nek d.o.o.

Karakteristike slučaja:

- doznaće iz/u inozemstva po nalogu/u korist off shore tvrtki,
- kupnja nekretnine
- međunarodna suradnja Ureda.
- sudionici i ranije bill predmet obrade Ureda,
- sudionike se povezuje sa nezakonitim aktivnostima,

Ured je o sumnjivim transakcijama radi daljnog postupanja obavijestio Policiju i Državno odvjetništvo RH.

SLUČAJ BROJ 4: SUMNJVJE TRANSAKCIJE PREKO RAČUNA OFF SHORE TVRTKI

Hrvatska tvrtka Uvala d.o.o. je kroz duže vremenskom razdoblje obavljala plaćanja u korist off shore tvrtke Can A. Ltd sa sjedištem u Belizeu na njen račun otvoren u baci u Jerseyu (cca. 250.000,00 EUR) i u korist off shore tvrtke Can B. Ltd sa sjedištem u Delaware na njen račun otvoren u slovenskoj banci 1 (cca. 654.000,00 USD i 95.000,00 EUR). Po primitku sredstva iz Jerseyja sa računa tvrtke Can A Ltd su transferirana na račun fizičke osobe Z.Z. (hrvatska državljanica) otvoren u slovenskoj banci 2. Sredstva sa računa tvrtke Can B Ltd otvorenog u slovenskoj banci 1 podignuta su u gotovini a istu je podizao talijanski državljanin AS (cca. 330.000,00 USD i 110.000,00 EUR). Direktor off shore tvrtke Can A. Ltd iz Belizea je hrvatska državljanica ZZ.

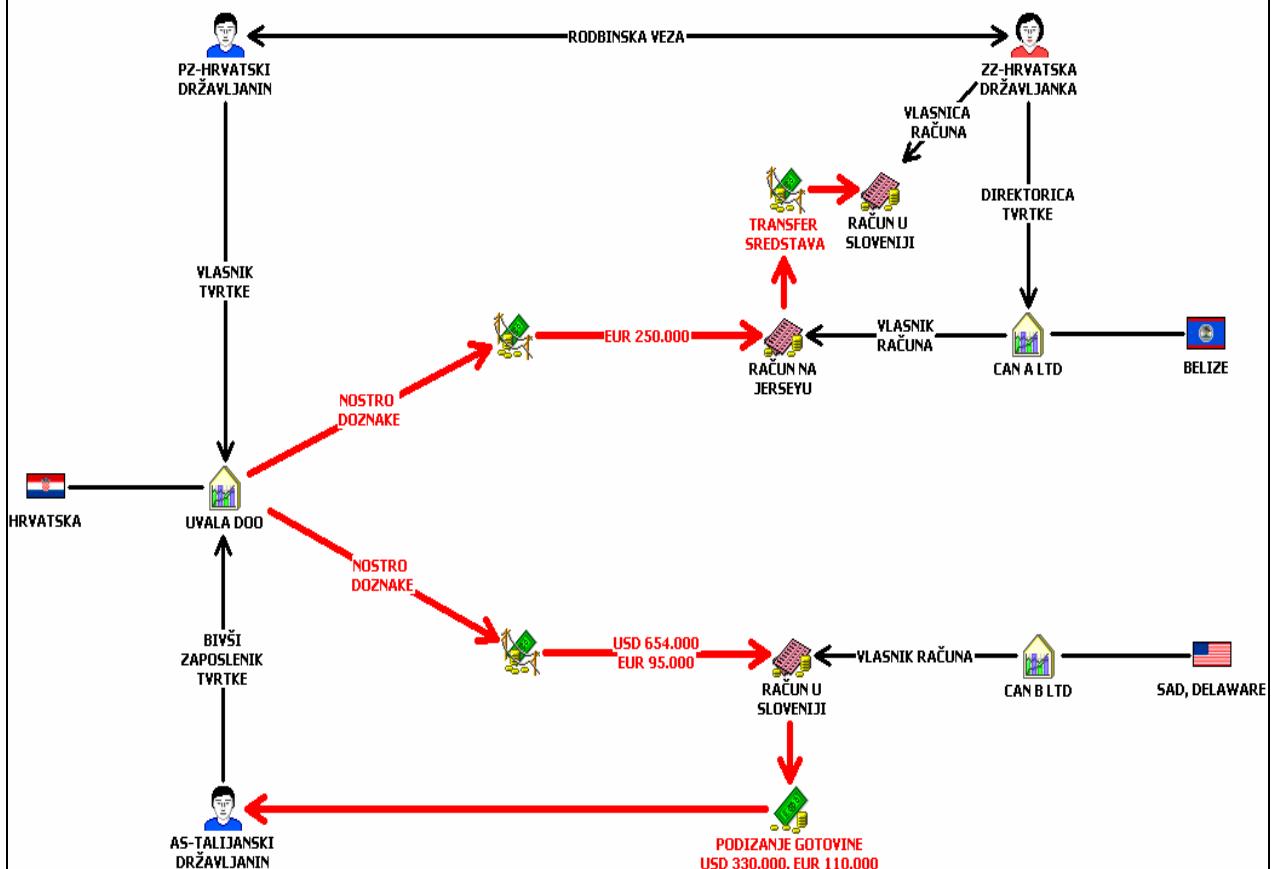
Vlasnik tvrtke Uvala d.o.o. je hrvatski državljanin P.Z. koji je u rodbinskoj vezi s fizičkom osobom ZZ a talijanski državljanin AS je bio zaposlenik u tvrtci Uvala d.o.o.

Karakteristike slučaja:

- dozname u inozemstvo u korist off shore tvrtki,
- podizanje znatne količine gotovine nepoznatog izvora
- međunarodna suradnja Ureda.

Ured je o sumnjivim transakcijama radi daljnog postupanja obavijestio Finansijski inspektorat, Poreznu upravu i Državno odvjetništvo RH.

KARTA POVEZANOSTI: NOVČANI TRANSFERI PREKO RAČUNA OFF SHORE TVRTKI

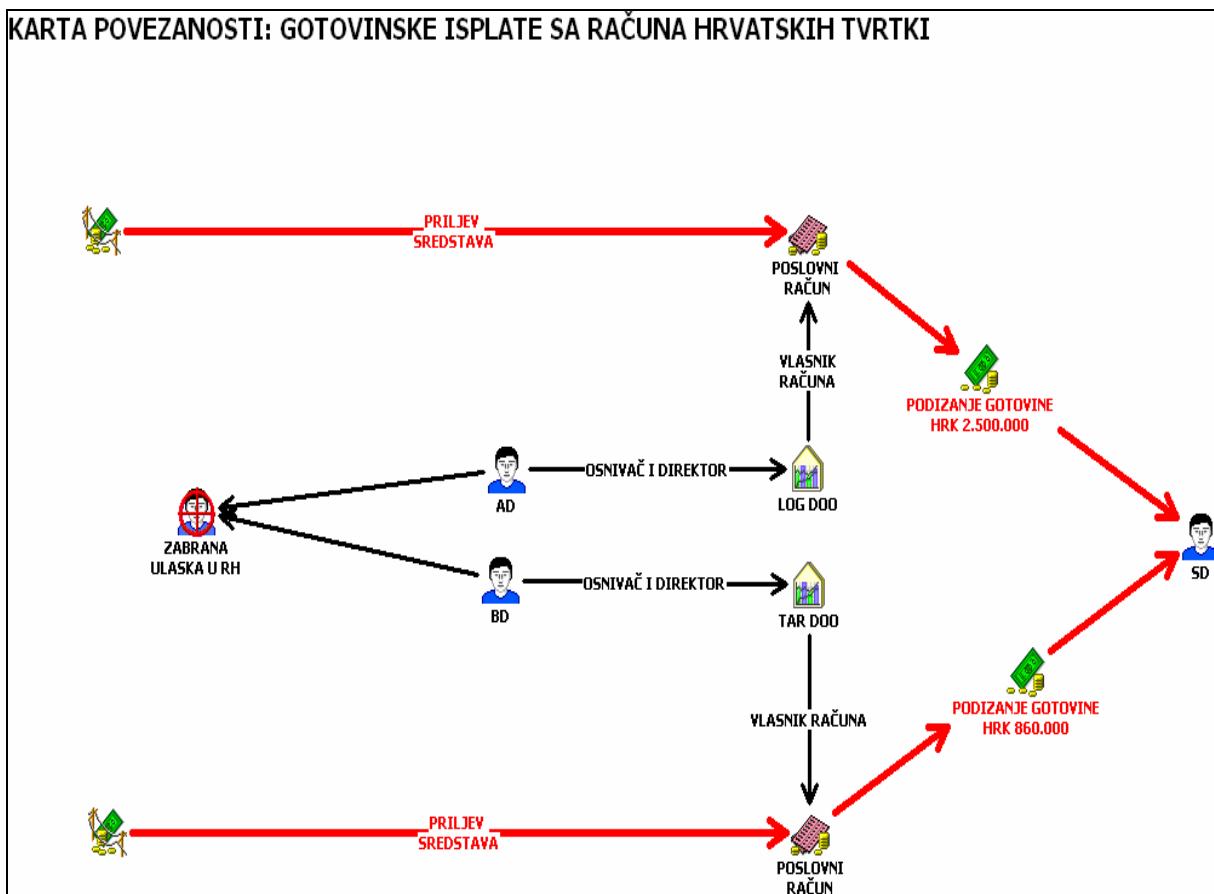
SLUČAJ BROJ 5: SUMNJVJE TRANSAKCIJE GOTOVINSKIH ISPLATA SA RAČUNA HRVATSKIH TVRTKI

S poslovnih računa dviju hrvatskih tvrtki (Log d.o.o. i Tar d.o.o.) odmah po priljevu sredstava sredstva su podignuta u gotovini. Podizanje gotovine sa računa tvrtki izvršen je na način da se tijekom jednog dana više puta gotovina podizala na bankomatima u manjim iznosima (ukupno cca. 1,2 milijuna kuna) ili ju je izravno s računa podizala fizička osoba SD (s računa Log d.o.o. ukupno cca. 2,5 milijuna kuna a s računa Tar d.o.o. ukupno cca. 860.000,00 kn). Kao svrha podizanja gotovine od strane fizičke osobe SD navedeno je pozajmica. Za fizičku osobu SD kojoj su isplaćena gotovinska sredstva nije utvrđena poveznica sa predmetnim hrvatskim tvrtkama. Osnivači i direktori hrvatskih tvrtki koje inače nemaju zaposlenika su državljeni (BD i AD) sa prebivalištem u susjednoj državi protiv kojih su bile poduzete mјere odbijanja ulaska u RH.

Karakteristike slučaja:

- pozajmice fizičkoj osobi isplaćene u gotovini,
- podizanje gotovine,
- znatni iznosi novčanih sredstava nepoznatog izvora,

Ured je o sumnjivim transakcijama radi daljnog postupanja obavijestio Poreznu upravu.

ZAKLJUČAK

PROCJENA TEKUĆIH I BUDUĆIH OPASNOSTI OD PRANJA NOVCA U RH

- poslovanje s off shore zonama i nekooperativnim jurisdikcijama,
- nove tehnike i metode plaćanja (e-banking i dr.),
- međunarodne investicije u RH (nekretnine).

PRIJEDLOZI ZA UNAPREĐENJE SUSTAVA U RH U SUZBIJANJU PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

Obzirom na procjenu tekućih i budućih opasnosti od pranja novca i financiranja terorizma u RH, i u cilju iznalaženja rješenja za identificirane slabosti u sustavu, a sukladno stečenim iskustvima i preporukama međunarodnih relevantnih tijela, potrebno je:

1. da nadzorna tijela (HNB, HANFA, Porezna uprava, Financijski inspektorat, Carinska uprava) u cijelosti preuzmu proaktivnu ulogu u kontroli mjera provedbe novog Zakona sukladno njihovoj zakonskoj obvezi, a u suradnji s Uredom,
2. da tijela za provedbu Zakona (policija, DORH i drugi) intenziviraju postupanje po predmetima pranja novca koji su im dostavljeni od strane Ureda,
3. da pravosuđe prioritetno i žurno provodi sudske postupke u slučajevima pranja novca koji su inicirani od strane Ureda i od strane drugih nadležnih tijela,
4. dodatno trajno kadrovsko ekipiranje, izobrazba i specijalizacija kako djelatnika Ureda, tako i djelatnika svih drugih nadležnih tijela uključenih u sustav sprječavanja i suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma u RH.

ZAKLJUČAK

Polazeći od ocjena u Izvješćima Vijeća Europe (MONEYVAL) o procjeni preventivnog sustava za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma u RH, a u okviru toga imajući u vidu i ocjene o učinkovitosti rada hrvatskog Ureda, te usporedbom ključnih pokazatelja o radu hrvatskog Ureda s istovrsnim pokazateljima o radu pojedinih stranih ureda, proizlazi sljedeći zaključak:

- RH je uspostavila preventivni model, s vodećom ulogom Ureda, kojim se sprječava zlouporaba korištenja finansijskog sustava za pranje novca i financiranje terorizma,
- hrvatski Ured, kao finansijsko-obavještajna jedinica, na učinkovit način obavlja svoje zadaće, sukladno Zakonu i međunarodnim standardima, i da je Ured u potpunosti operativan i funkcionalan u svom radu,
- RH upotrebljava jednake preventivne standarde kao i države članice EU (novi Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma stupio je na snagu 01.01.2009.) (vidjeti Prilog br.6).

PREDSTOJNIK UREDA

Ivica Maros

KLASA: 470-00/12-005/1
URBROJ: 513-06-1/001-12-1

Dostavljeno:

- Vladi RH (1)
- ministru financija (1)
- Uredu za sprječavanje pranja novca (2)